

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Πρῶτος

Συνδρομὴ ἰτησία : Ἐν Ἑλλάδι φρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοθ. φρ. 20—Αἱ συνδρομαὶ ἀρχ. ἀπὸ 1 ἰαν. ἑκάστ. ἔτους καὶ εἶναι ἰτησίου.—Τιμὴ προηγ. φύλλον λ. 30.—Γραφ. τῆς Διευθύνσεως: Ὁδ. Σταδίου, 6.

9 Μαΐου 1876

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΦΡΑΓΚΛΙΝΟΥ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΑΚΟΥ ΡΙΚΑΡΔΟΥ,

•Π

ΔΡΟΜΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΥΧΗΝ

Συνέχεια ἰδί σελ. 273.

Δ'

Ὅτι ἡ ἐγκράτεια καὶ ἡ οἰκονομία προξενοῦν τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα. Καὶ περὶ τοῦ τί στοιχίζει ἐν ἐλάττωμα.

«Εἴπαμεν, φίλοι μου, πολλὰ περὶ τῆς ἐργασίας, καὶ περὶ τῆς προσοχῆς μὲ τὴν ὁποίαν ὁ φρόνιμος ἄνθρωπος χρεωστεῖ νὰ κυττάζῃ τὰς ὑποθέσεις του. Ἐάν ὁμως θέλωμεν νὰ ἤμεθα βέβαιοι περὶ τοῦ καλοῦ ἀποτελέσματος, πρέπει νὰ προσθέσωμεν καὶ τὴν οἰκονομίαν.

Ἐκεῖνος ὅστις, καθ' ὅσον ἀθροίζει κέρδη, δὲν ἡξέυρει νὰ οἰκοδομή, θ' ἀποθάνῃ χωρὶς ῥ' ἀφήσῃ δεκάρα, ἀφοῦ, ὅλην του τὴν ζωὴν, εἶχε κολλημένην τὴν μύτην του εἰς τὴν θημορίαν. Ἀπὸ παχὺ μαγειρεῖον ἐβγαίνει λιγνὴ διαθήκη, καθὼς λέγει ὁ ἀνθρωπάκος Ρικάρδος. Ὅποταν αἱ γυναικες διὰ τὸ σαμποῦρι ἀφίρουν τὴν ρόκαν καὶ τὴν βελόαν, ὅποταν οἱ ἄνδρες διὰ τὸ ποῦντσι λησμονοῦν τὴν ἀξίτην καὶ τὸ σφυρίον, αἱ περιουσίαι ἔρχονται καὶ παρέρχονται. Ἡ Ἀμερικὴ δὲν ἐπ.λοῦτισε τὴν Ἰσπανίαν, διότι τὰ ἐξοδὰ της ἦσαν ἀνώτερα τῶν εισοδημάτων της.

Διόξατέ μου τὰ τρελλὰ ἐξοδα, καὶ τότε δὲν θὰ παραπονῆσθε τόσο οὔτε διότι οἱ καιροὶ εἶναι δύσκολοι, οὔτε διότι οἱ φόροι εἶναι βαρεῖς, οὔτε διότι τὰ ἐξοδα εἶναι μεγάλα. Γυναῖκα, κρασί, παιγνίδι, διασκεδάσεις, κάμνουν τὸν πλοῦτον μικρὸν καὶ τὰς ἀνάγκας μεγάλας. Καὶ πάλιν· Μὲ ὅσα στοιχίζει ἐν ἐλάττωμα, ἀνατρέφονται δύο παιδιά. Ὀλίγον τσάϊ, ὀλίγον ποῦντσι ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν, τράπεζα κἄπως καλῆτερη προμηθευμένη, φορέματα κἄπως εὐγενικώτερα, ὀλίγα ἐκδρομαὶ καὶ διασκεδάσεις, τί τάχα μεγάλα πράγματα εἶναι, νομίζεις; Ἀλλὰ, φίλε μου, συλλογίσου ὅτι τὸ ὀλίγον, συχνὰ ἐπαυλαμβανόμενον, γίνεται πολὺ. Φυλαχθῆτε πρὸ πάντων ἀπὸ τὰ μικρὰ ἐξοδα, Μικρὴ τρύπα βυθίζει μέγα πλοῦτον, καθὼς λέ-

γει ὁ ἀνθρωπάκος Ρικάρδος. Καὶ πάλιν· Ὅστις ἀγαπᾷ τὰ ὀρεκτικὰ κομμάτια, γίνεται διακοράρης. Καὶ πάλιν· Οἱ τρελλοὶ κάμνουν τὰ ρεύματα, καὶ οἱ φρόνιμοι τὰ τρώγουν.»

Ε'

Ὅτι ἡ εὐθηνία εἶναι ἐπικίνδυνος. Καὶ τί στοιχίζουν τὰ χρήματα.

«Ἴδου ἐδῶ συναθροισμένοι ὅλοι σας, ὅπου πωλοῦνται μικρὰ καὶ νόστιμα πραγματάκια. Τὰ ὀνομάζετε καλὰ πράγματα, ἀλλὰ θὰ γίνων, ἂν δὲν προσέξετε, κακὰ διὰ μερικοὺς ἀπὸ σας. Περιμένετε ὅλα αὐτὰ τὰ πράγματα νὰ πωληθοῦν εὐθηνά, καὶ ἴσως πολὺ κάτω τῆς ἀξίας των· ἀλλ' ἂν δὲν ἔχετε αὐτῶν ἀνάγκην, θὰ ἦναι διὰ σας ἀκριβὰ. Ἐνθυμηθῆτε ὅ,τι λέγει ὁ ἀνθρωπάκος Ρικάρδος· Ἄν ἀγοράζῃς πράγματα τῶν ὁποίων δὲν ἔχεις ἀνάγκην, γρήγορα θὰ πωλῇς ὅσα σοῦ εἶναι ἀναγκαῖα. Καὶ πάλιν· Εἰς τὰς μεγάλας εὐθηνίας συλλογίζου τί πρέπει ῥ' ἀγοράσης. Τί ἐννοεῖ μὲ τοῦτο; Ἐννοεῖ ὅτι ἴσως ἡ εὐθηνία εἶναι μόνον κατὰ τὸ φαινόμενον, ἢ ὅτι θὰ σὲ στενοχωρήσῃ εἰς τὰ ἐξοδὰ σου, καὶ ἐπομένως θὰ σοῦ προξενήσῃ περισσότερον κακὸν παρὰ καλόν· διότι εἰς ἄλλο μέρος λέγει· Ἡ εὐθηνία πολλοὺς ἀνθρώπους ἐπτώχευσε. Καὶ πάλιν· Τί τρέλλα! νὰ ἐξοδεύῃ κἀνεις τὰ χρήματά του, καὶ ῥ' ἀγοράζῃ μεταμέλειαν! Καὶ ἐν τούτοις, ἡ τρέλλα αὐτὴ γίνεται καθ' ἡμέραν εἰς τὰς δημοπρασίας, διότι οἱ ἄνθρωποι δὲν ἐνθυμοῦνται τὸ Ἡμερολόγιον τοῦ ἀνθρωπάκου Ρικάρδου. Διὰ τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ἔχουν εἰς τὴν βάχιν των καλὸν φόρεμα, πόσοι ἄνθρωποι δὲν περιπατοῦν μὲ τὴν κοιλίαν ἀδειανήν, καὶ δὲν ἀφίρουν τὴν οἰκογένειάν των λιμοκτονοῦσαν! Μετάξια καὶ ἀτλάξια, βελούδια καὶ κακούμια, σβύνουν τὸ πῦρ τῆς ἐστίας, καθὼς λέγει ὁ ἀνθρωπάκος Ρικάρδος.

Αὐτὰ δὲν εἶναι ἀνάγκαι τοῦ βίου· μόλις ἡμποροῦν νὰ ὀνομασθοῦν ἡδοναὶ αὐτοῦ. Καὶ ὥς-τόσον, ἐπειδὴ λάμπουν, πόσοι ἄνθρωποι δὲν ἐπιθυμοῦν νὰ τὰς ἀποκτήσουν; Μὲ τὰς τοιαύτας καὶ ἄλλας ἀνοησίας, οἱ λεγόμενοι κομποπρεπεῖς καταντοῦν εἰς τὴν πτωχείαν, καὶ ἀναγκάζονται νὰ δανεισθοῦν ἀπὸ ἐκείνους τοὺς ὁποίους ἔως χθὲς ἐπεριφρονοῦσαν, οἱ ὁποῖοι ὁμως μὲ τὴν ἐργασίαν καὶ τὴν οἰκονομίαν, ἡμπόρεσαν νὰ βα-

σταχθοῦν. Αὐτὸ ἀποδεικνύει φανερά ὅτι χωρὶς τῆς ὀρθῆς ἀξίει περισσότερον ἀπὸ γοσταστὸν ἄρχοντα, καθὼς λέγει ὁ ἀνθρωπάκος 'Ρικάρδος.

Ἰσως αὐτοὶ οἱ κύριοι ἐκληρονόμησαν τὴν μικρὰν τῶν περιουσίαν, χωρὶς νὰ μάθουν πῶς τὴν κερδαίνουν. Ἰσως ἔλεγαν μέσα τῶν 'Ημέρα εἶναι, ποτὲ δὲν θὰ κάμῃ γύφτα. Διὰ περιουσίαν καθὼς τὴν ἰδικήν μου, τίποτε δὲν εἶναι τὸ μικρὸν αὐτὸ ἐξοδόν. Ἐβγαλε ὅμως, ἔβγαλε ἀπὸ τὸ ἀμπάρι, καὶ γλήγορα θὰ εὖρης τὸν πάτον, καθὼς λέγει ὁ ἀνθρωπάκος 'Ρικάρδος. "Ὅταν στερεύσῃ τὸ πηγάδι, τότε γινώσκεται ἡ ἀξία τοῦ νεροῦ. "Ἄν ἤκουαν τὴν συμβουλὴν τοῦ ἀνθρωπάκου, τὴν ἀξίαν αὐτὴν θὰ τὴν ἐγνώριζαν προτύτερα. Θέλεις νὰ μάθῃς τὴν ἀξίαν τῶν χρημάτων; δοκίμασε νὰ δανεισθῇς ὅποιος ζητεῖ δανειστὴν, ζητεῖ ἀποκεφαλίστην, καθὼς λέγει ὁ ἀνθρωπάκος 'Ρικάρδος. Τὰ αὐτὰ πρέπει νὰ εἰποῦμεν καὶ διὰ τοὺς ὅσοι δανεῖζουν εἰς παρομοίους ἀνθρώπους, ὅταν θέλουν νὰ λάβουν πίσω τὸ ἀργύριον αὐτῶν."

"Ἐπεται συνέχεια."

Σ.

ΠΩΣ ΤΡΕΦΟΜΕΘΑ

Συνίξις· 181 σελ. 274.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΚΑΤΗ ΕΝΝΑΤΗ

Ὁ ἀνθραξ καὶ τὸ δξυγόνον.

Ἐφθάσαμεν, τέλος πάντων, καλὴ μου μαθήτρια, εἰς τὸ μυστήριον τῆς ἀναπνοῆς, εἰς τὴν ἐξηγήσιν δηλ. τοῦ διατὶ ἀναπνέομεν.

Πρόσεχε δὲ πολὺ, διότι σήμερον θὰ ἀπαντήσωμεν νέα καὶ πολὺ περίεργα πράγματα.

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ ἀνθρακοπωλεῖον οὕτως εἰπεῖν τοῦ σώματός μας.

Μὴ γελᾷς. Εἶδομεν ἤδη, ὅτι εἰδὸς τι ἐμπορίου γίνεται ἐντὸς τῶν πνευμόνων μας, καὶ ἀντικείμενον τοῦ ἐμπορίου αὐτοῦ εἶνε ὁ ἀνθραξ.

—Πῶς, δηλαδή; θὰ ἐρωτήσῃς, κάρβουνα ἀληθινά, καθὼς ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα μεταχειρίζεται ἡ μαγειρίσά μας; Ἀλλ' ἡμεῖς δὲν ἔχομεν εἰς τὸ σῶμά μας κάρβουνα, οὔτε τρώγομεν τοιαῦτα.

Μάλιστα, κυρία μου, ἀληθινὰ κάρβουνα, καὶ τοιαῦτα κάρβουνα τρώγεις, —μὴ πρὸς κακοφινισμόν σου, παρακαλῶ. —

Τίποτε δὲν τρώγεις, χωρὶς νὰ τρώγῃς συγχρόνως καὶ ὀλίγον ἀνθρακα.

Γελᾷς καὶ πάλιν, καὶ κάμνεις κακά.

Ἄν τὸ ψωμί μείνῃ πολλὴν ὥραν εἰς τὸν φούρνον τί γίνεται;

Μαῦρον ἐβθαία.

Ἄν τὸ κρέας μείνῃ πολλὴν ὥραν εἰς τὴν ἐσχάραν, τί γίνεται;

Μαῦρον ἐπίσης.

Ἄν ἀφήσῃς τὰ κάστανά σου πολλὴν ὥραν εἰς τὴν φωτιάν, τί γίνονται;

Μαῦρα καὶ αὐτά.

Μαῦρα ὅλα ὡς κάρβουνα.

Αὐτὸς ὁ ἀνθραξ λοιπὸν δὲν μετέβη ἐβθαία ἀπὸ τὴν ἐστίαν τοῦ μαγειρείου εἰς ὅλα αὐτὰ τὰ πράγματα, τὸν ἄρτον, τὸ κρέας, τὰ κάστανα, ἀλλ' ὑπῆρχεν ἀναμφιβόλως ἐντὸς αὐτῶν. Δὲν ἐφαίνετο ὅμως, διότι ἦτο κρυμμένος ἐντὸς ἄλλων πραγμάτων, τὰ ὁποῖα ἐθαμνηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον ἀφῆρεσε τὸ πῦρ, καὶ τὸν ἀφῆσε μόνον καὶ ὁρατόν.

Ὁ ἀνθραξ, κόρη μου, εἶνε πρᾶγμα πολὺ περισσύτερον διαδεδομένον παρ' ὅσον φαντάζεσαι. Ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον βλέπεις εἰς τὸ μαγειρεῖον, προέρχεται ἀπὸ τὰ ξύλα τῶν δένδρων, ὅπου ὑπάρχει ἀφθονώτερος παρὰ ἄλλου. Δὲν ὑπάρχει ὅμως τεμάχιον φυτοῦ ἢ ζώου, ὅσον μικρὸν καὶ ἂν τὸ ὑποθέσῃς, τὸ ὁποῖον νὰ μὴ περιέχῃ ἀνθρακα. Εἰς τὴν σάκχαριν, εἰς τὸ κρασί, καὶ εἰς αὐτὸ ἀκόμη τὸ νερὸν, τὸ ὁποῖον πίνεις, ὑπάρχει ἀνθραξ. Ὑπάρχει εἰς τὸν κάλαμον διὰ τοῦ ὁποίου γράφω αὐτὴν τὴν στιγμὴν, εἰς τὸ χαρτίον ἐπὶ τοῦ ὁποίου γράφω, εἰς τὸ μανδύλιον τὸ ὁποῖον ἔχω ἐντὸς τοῦ θυλακίου μου· ἂς τὰ πλησιάζω ὅλα αὐτὰ διὰ μίαν στιγμὴν εἰς τὸ φῶς τοῦ κηρίου μου, καὶ θὰ μαυρίσουν εἰς τὴν στιγμὴν, θὰ γίνουν δηλ. κάρβουνον. Καὶ εἰς αὐτὸ τὸ κηρίον ὑπάρχει ἀνθραξ, καὶ εἰς τὴν θυραλλίδα του, καὶ εἰς τὸ ἔλαιον τοῦ λύχνου ἐπίσης· εἶνε δὲ εὐκολώτατον νὰ συνάξωμεν ὅσον θέλομεν, ἀρκεῖ μόνον νὰ θέσωμεν ἐπάνω εἰς τὸ φῶς ἓν τεμάχιον υαλίου, τὸ ὁποῖον θὰ μαυρίσῃ ἀμέσως.

Ἀνθραξ ὑπάρχει ἐντὸς τοῦ ἀέρος, ἀνθραξ ἐντὸς τῆς γῆς, ἀνθραξ εἰς ὅλον τὸν κόσμον.

Τώρα, ἐλπίζω, δὲν θὰ μοῦ εἴπῃς πλέον ὅτι δὲν τρώγεις ἀνθρακα. Ἀπὸ ὅλα τὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα ὑπάρχουν ἐπὶ τῆς τραπέζης σου, ὅταν τρώγῃς, μόνον εἰς τὸ ἄλλας δὲν ὑπάρχει ἀνθραξ.

Τὸ σῶμά μας λοιπὸν εἶνε γεμάτον ἀνθρακα, καὶ ὅ,τι τρώγομεν φέρει ἀδιακόπως νέον ἀνθρακα ἐντὸς του. Ἐπειδὴ δὲ, καθὼς ἄλλοτε σοῦ ἔλεγον, τὸ αἷμα σαρώνει ἀδιακόπως τὸ παλαιὸν καὶ ἄχρηστον ὑλικὸν καὶ φέρει νέον, ὁ παλαιὸς καὶ ἄχρηστος ἀνθραξ παρασύρεται ἐπίσης ὑπὸ τοῦ αἵματος. Φέρεται εἰς τοὺς πνεύμονας, καὶ ἐκεῖ παραδίδεται εἰς τὸν ἀέρα, ὅστις τὸν χρειάζεται διὰ μίαν πολὺ περίεργον ἐργασίαν, περὶ τῆς ὁποίας θὰ σοῦ ὁμιλήσω ἀργότερα.

Ἀντὶ δὲ τοῦ παλαιοῦ αὐτοῦ καὶ ἀχρήστου ἀνθρακος, ὁ ἀήρ δίδει εἰς τὸ αἷμα ἄλλο τι πρᾶγμα χρησιμώτατον εἰς αὐτὸ καὶ ἀπαραίτητον, χωρὶς τὸ ὁποῖον δὲν δύναται τὸ αἷμα νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὰ ὅργανα τοῦ σώματος, διότι κανὲν τότε δὲν ἤθελεν ἀναγνωρίσει καὶ σεβασθῇ τὴν ἐξουσίαν του.

Τοιοιουτρόπως καὶ ὁ ἀνθρακοπώλης πηγαίνει εἰς τὴν ἀγοράν, πωλεῖ τὰ κάρβουνα του καὶ λαμβάνει ἀντ' αὐτῶν χρήματα. Ἄν ἐπέστρεφεν εἰς τὴν οἰκίαν χωρὶς χρήματα, φαντάζεσαι τί ἤθελε τοῦ ψάλλει ἢ σύζυγός του;

Ἀλλὰ ποῖον εἶνε τὸ ἀπαραίτητον αὐτὸ καὶ πολυτίμον πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον λαμβάνει τὸ αἷμα εἰς ἀντάλλαγμα;

Τὸ ΟΞΥΓΟΝΟΝ.

Διατήρησε τὸ ὄνομά του μὲ σεβασμὸν εἰς τὴν μνήμην σου, διότι ἔχομεν ἐνώπιόν μας τὸν ἀληθινὸν τοῦ κόσμου ἡγεμόνα, πολὺ ἀνώτερον τοῦ ἀνθρακος. Τὸ ἥμισυ τοῦλάχιστον τῆς σφαίρας μας οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ ὀξυγόνον, καὶ ὅμως πολλοὶ ἀνθρώποι οὐδὲ κατ' ὄνομα καὶ τὸ γινώρουν.

Τὸ ἐν πέμπτον τοῦ ἀέρος, ὅστις περικυκλῶναι τὴν σφαῖράν μας, καὶ ὅστις ἐκτείνεται, καθὼς τὴν ἄλλην ἐβδομάδα σοῦ ἔλεγον, εἰς ὕψος τεσσαράκοντα ὀκτὼ χιλιάδων μέτρων, δὲν εἶνε τίποτε ἄλλο ἢ ὀξυγόνον.

Ὅλα τὰ ὕδατα τῆς γῆς, θάλασσα, λίμναι, ποταμοί, νερὸν βρόχινον, κ.τ.λ., σύγκεινται κατὰ τὰ ὀκτὼ ἔννατα ἀπὸ ὀξυγόνου· τὸ δὲ ἄλλο ἔννατον εἶνε ἓν ἄλλο σῶμα, περὶ τοῦ ὁποίου θὰ ὁμιλήσωμεν τὴν προσεχῆ ἐβδομάδα, ὀνομαζόμενον ὕδρογονον.

Ἡ γῆ μας ὁλόκληρος, ὅσον βαθέως καὶ ἂν προχωρήσῃ τις, εἶνε ζυμωμένη μὲ ὀξυγόνον καὶ ὅ,τι ὑπάρχει ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς, ὄρη, δένδρα, πεδιάδες, κοιλάδες, πόλεις, οἰκίαι, εἶνε παραγεμισμέναι μὲ ὀξυγόνον. Ἀρκεῖ νὰ σοῦ εἴπω μόνον, ὅτι οἱ λίθοι αὐτοί, ἐκ τῶν ὁποίων κτίζομεν τὰς οἰκίας μας, ἀποτελοῦνται κατὰ τὸ ἥμισυ ἀπὸ ὀξυγόνου, καὶ ὁ πρῶτος τυχὼν χημικὸς δύναται νὰ σὲ πείσῃ ὀφθαλμοφανῶς δι' ἐνὸς πειράματος.

Τὸ σῶμά σου αὐτὸ ἤθελε καταστήσει ἓν μικρότατον πρᾶγμα, ἂν ἐστερεῖτο αἵφνης ὅσον ὀξυγόνον περιέχει.

Αὐτὸ λοιπὸν εἶνε τὸ πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον παραλαμβάνει τὸ αἷμα, ὅταν δίδῃ εἰς τὸν ἀέρα τὸν ἄχρηστον καὶ παλαιὸν ἀνθρακα τοῦ σώματός μας. Ἡ ἀνταλλαγὴ δὲ αὕτη γίνεται, καθὼς προείπομεν, ἐντὸς τῶν μικρῶν κυψελῶν τῶν πνευμόνων μας, καὶ χάρις εἰς τὴν ἀνταλλαγὴν αὐτὴν ἐπιστρέφει τὸ αἷμα εἰς τὴν καρδίαν καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὰ ὅργανά μας μὲ τὸ ὥρατον ἐκεῖνο ροδόχρουν χρῶμα, τὸ ὁποῖον διακρίνει τὸ ἀρτηριακὸν αἷμα ἀπὸ τὸ φλεβικόν.

Τὸ ὀξυγόνον αὐτὸ, τὸ ὁποῖον λαμβάνει παρὰ τοῦ ἀέρος, τὸ ἐξοδεῖται τὸ αἷμα δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ, διατρέχον τὸ σῶμά μας.

Εἰς τί ὅμως χρησιμεύει; Μήπως τυχὼν τὸ ὀξυγόνον εἶνε καὶ αὐτὸ κανὲν ὑλικόν, ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα χρειάζονται οἱ μικροὶ ἐργάται τοῦ σώματός μας;

Διόλου. Δὲν ζῇ κανεὶς μὲ τὸν ἀέρα, λέγει ἡ παροιμία, καὶ ὁ ἀήρ δὲν μᾶς τρέφει βεβαίως, μολοντοὶ δὲν δυνάμεθα νὰ ζήσωμεν καὶ χωρὶς ἀέρα. Τοῦναντίον μάλιστα, ὅχι μόνον δὲν τρέφει τὰ ὅργανά μας τὸ ὀξυγόνον, ἀλλὰ τὰ τρώγει μάλιστα, καὶ ἡ τροφή μας χρησιμεύει ἀκριβῶς εἰς τὸ νὰ χορταίνῃ τὴν ἀγρόσταγον ὀρεξίν του. Ἄν δὲ ἡμεῖς παύσωμεν νὰ τρώγομεν δι' ὁποιοδήποτε λόγον, αὐτὸ ἐξακολουθεῖ νὰ τρώγῃ, καὶ διὰ τοῦτο ὅσοι ἀποθνήσκουν τῆς πείνης εἶνε τόσον ἰσχυροί. Ὁ ἀήρ τοὺς ἐφαγεν ἐσωτερικῶς.

Τώρα πρέπει νὰ σταματήσω ἐδῶ, διὰ μίαν στιγμὴν, καὶ πρὶν προχωρήσωμεν νὰ σοῦ ὁμιλήσω περὶ ἐνὸς ἄλλου πράγματος—μάντευσε περὶ τίνος;—Περὶ τοῦ πυρός.

—Καὶ τί κοινόν, θὰ ἐρωτήσῃς, μεταξὺ ἀναπνοῆς καὶ πυρός;

Πολὺ τὸ κοινόν, κυρία μου· καὶ θὰ τὸ ἰδῇς τὴν ἄλλην ἐβδομάδα.

"Ἐπεται συνέχεια."

ΛΙΓΕΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

ΑΠΟΔΗΜΙΑΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΟΛΟΝ

Συνίξις· 181 σελ. 279.

Ζ'

Ἀλλὰ πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως οἱ κάτοικοι τοῦ Τέρετωφ παρεστάθησαν εἰς ὀλιβερὰν τελετήν. Ὁ μηχανικὸς Κρίς ἀπέθανεν ἕνεκα πνευμονικοῦ νοσήματος τὸ ὁποῖον εἶχε δεινώσει ἡ στομακάκη. Καὶ ἡ μὲν κηδεὶα ἐγένετο ἐπικρατούσης θυέλλης χιόνος, τὸ δὲ σῶμα ἀπετέθη μεταξὺ μικρῶν καὶ τὸ μνήμα ἐστέθη δι' ἀπλοῦ σταυροῦ, οὐτινος ἡ θέα ἴσως προξενήσῃ ποτὲ θαυμασμὸν εἰς περιηγητὴν τινα πλανηθέντα εἰς τὰς ἐρήμους ἐκεῖνας. Σημειώτεον δὲ ὅτι μόνον τὸν θάνατον τοῦτον ἐδοκίμασαν μετὰ δύο διαχειμασίας ἐν μέσῳ τῶν πλέον κατεψυγμένων βορείων χωρῶν.

Καὶ φαίνεται μὲν ὅτι ὅσον πλέον προχωρεῖ τις πρὸς τὸν πόλον, τοσοῦτον ἐπιτείνεται καὶ τὸ ψυχρὸν, δὲν ἔχει ὅμως οὕτω τὸ πρᾶγμα· διότι ὁ Πάρε εἰς ἓν τῶν ταξιδίων του εἶρε τὸν πόλον τοῦ ψυχροῦ εἰς τὰ περίε τοῦ 79^{ου} βαθμοῦ τοῦ πλάτους, οὐ μακρὰν τοῦ ἀκρωτηρίου τοῦ φέροντος τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Εἰς ταύτην τὴν ζώνην ὁ Τέρετωφ ἐπέλασε κατὰ συνέχειαν δύο χειμῶνας. Ἐάν ἕνεκα τῶν περιστάσεων οἱ ἐρευνῆται δὲν ἠδυνήθησαν νὰ κάμουν μακρὰς ἐκδρομὰς, ἔλαβον ὅμως ὅλα τὰ υγειονομικὰ μέτρα ὅσα ἀπαιτεῖ τὸ κλίμα. Ἰδοὺ τὴν ἔγγραφον περὶ τούτου ὁ γάλλος ὑποπλοίαρχος Βελλότ.

«Τὴν ἀσφάλειαν τοῦ ἀποδημητοῦ καὶ αὐτὴν αὐτοῦ τὴν ὑπαρξίν ἐγγυᾶται πλήθος προφυλάξεων, αἱ ὁποῖαι δὲν φαίνονται παιδαριώδεις διὰ τοὺς δυνάμενους νὰ ἐκτιμήσωσι τὴν ὠφέλειαν

αὐτῶν. Δὲν εἶναι ἀνάγκη ὅπως προφυλαχθῇ τις ἀπὸ τοῦ ψύχους νὰ σκεπάζεται πολὺ μὲ θερμὰ σκεπάσματα προκαλοῦντα ἄφθονον ἰδρῶτα, διότι ἅμα σταθεῖς πρὸς μικρὰν τινα ἀνάπαυσιν, ὁ ἰδρῶς μεταβάλλεται εἰς πάγον, ἔστω καὶ ἐλαχίστη ἢ ψυχρότης τῆς θερμοκρασίας. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον εἶναι προτιμητέα τὰ ἐκ δέρματος ἐλάφου ἐνδύματα, ὡς ὄντα ἐλαφρὰ καὶ στεγανά. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ στεγανότης φέρει ἰδρῶτα, μόλις ἡσθάνομεθα ἐφίδρους τὰς χεῖρας καὶ ἀπεβάλλομεν τὰ χειρόκτια, ἕως οὗ τὸ ψῆχος ἐβίαζεν ἡμᾶς νὰ φορέσωμεν ἐκ νέου αὐτά. Τοῦτ' αὐτὸ ἐπράττομεν καὶ διὰ τὴν κεφαλὴν. Ἀλλὰ καὶ μὲ ὅλας τὰς τὰς προφυλάξεις, ἐστεγνόμενα καθ' ἐσπέραν τὰς τε κάλτας καὶ τὰ χειρόκτια ἡμῶν, βάλλοντες αὐτὰ ἐπὶ τοῦ στήθους ἢ ὑπὸ τὰς μασχάλας. Καὶ τοῦτο μὲν δὲν εἶναι ὑγιεινὸν, ἀλλὰ δὲ ἐννοεῖται πόσον ταχέως ἀποκτᾷ τις ἔνεκα τοῦτου βεσματισμούς. Προσβάλλει δὲ τὸ ψῆχος πλέον τῶν ἄλλων μερῶν τοῦ προσώπου τὴν ῥίνα καὶ τὰ χεῖλη ἔνεκα ὅμως τῶν ἀναπτυσσομένων ἀτμῶν δὲν εἶναι φρόνιμον νὰ σκεπάζονται. Ὅσοι δὲ ἐξ ἡμῶν τὰ ἐσκεπασαν, δὲν ἐδυνήθησαν νὰ τὰ ἀνοίξωσιν εἰμὴ τὸ ἐσπέρας. Ἀδύνατον νὰ φαντασθῇ τις πόσον πονεῖ τὸ σῶμα ὅταν τὸ θερμόμετρον καταβαίνει 34 βαθμούς ὑπὸ τὸ 0. Ὁμοιάζει ὁ πόνος πρὸς τὸν τοῦ μαστιγουμένου διὰ δερματίνων λωρίων διαδέχεται δὲ αὐτὸν νάρκωσις, τῆς ὁποίας διαρκούσης τὰ προσβληθέντα μέρη γίνονται μαλακὰ· τὸ αἷμα ἀποσύρεται, ἂν δὲ λευκανθῶσι, τετέλεσται, διότι ἡ λευκότης σημαίνει ὅτι ἐπάγωσαν διὰ παντός. Ἐνίοτε ἐβίαζόμεθα νὰ σταματήσωμεν ἵνα παρατηρήσωμεν ἀλλήλους, διότι ὁ παθὼν, ἔνεκα ἰδίως τῆς νάρκωσης, δὲν αἰσθάνεται τὴν καίριαν προσβολήν.

«Ὁσάνκις ὁ ἄνεμος ἦτο πολλὰ σφοδρὸς, μόνον καταφύγιον εἰχομεν τὴν πρὸς αὐτὸν στροφὴν τῶν νώτων· ἡ χιών ὅμως εἰσέδυνεν εἰς τὸν λαίμῳ, εἰς τοὺς ῥόθωνας καὶ μάλιστα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, τῶν ὁποίων ἐκόλλα πολλάκις τὰ βλέφαρα.»

Πάντες οἱ ἀποδημήσαντες εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα συνομολογοῦσι τὰ φρικτὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἀνέμου. Ὁσάνκις φεσᾷ, οὔτε ἐνδύμα σὲ προφυλάττει, οὔτε γενναϊότης· πρέπει νὰ ἀναγείρης καλύβην ἐκ χιόνος καὶ νὰ καθήσης ἐν αὐτῇ ἕως οὗ περάσῃ. Ἄν πράξῃς ἄλλως, ἔσο βέβαιος ὅτι θὰ παγώσῃς.

Εἰς ταύτας τὰς βασάνους καὶ εἰς τούτους τοὺς κινδύνους ἐξετέθησαν οἱ ἐπιχειρήσαντες τὴν ἀποδημίαν ταύτην χάριν τῆς ἐπιστήμης.

Ἐπειτα συνέχισεν.

L. ROZIER.

Ἡ μεγαλύτερα γέφυρα τοῦ κόσμου εἶνε ἡ τοῦ σιδηροδρόμου τοῦ ἄγοντος ἀπὸ Μοβίλιν

εἰς Μοντγομερῆ, ἥτις διέρχεται τοὺς ποταμούς Τένσαν καὶ Μοβίλιν. Ἐχει ἡ γέφυρα αὕτη 24 χιλιόμετρον μῆκος, εἶνε δὲ ξυλίνη, ὑποβάσταζομένη ὑπὸ κυλινδρικών σιδηρῶν στύλων, οἵτινες καὶ αὐτοὶ ἐρείδονται ἐπὶ χονδρῶν πασσάλων ἐμπηγμένων εἰς τὴν ἄμμον. Συνετελέσθη δὲ εἰς διάστημα τριῶν ἐτῶν καὶ ἐστοίχισεν 7,500,000 φράγκα.

Ο ΠΑΣΑΣ ΒΟΣΚΟΣ

Τουρκικὸν διήγημα ὑπὸ Ἐδουάρδου Λαβουλαί.

Ἦτο ποτὲ εἰς Βαγδάτιον εἷς πασᾶς, τὸν ὁποῖον ὁ σουλτάνος πολὺ ἠγάπα, οἱ δὲ ὑπὸ κοοὶ τοῦ πολὺ ἐφοβοῦντο. Ὁ Ἀλῆς (οὗτως ὠνομάζετο) ἦτο ἀληθὲς μουσουλμάνος, Τουρκὸς ὡς τοὺς παλαιούς ἐκείνους. Μόλις κατὰ τὴν χαρρυγὴν ἠδύνατο νὰ διακρίνῃ μίαν λευκὴν κλωστήν ἀπὸ μίαν μαύρην, ἔστρωνε κατὰ γῆς ἕνα τάπητα καὶ στρέφον τὸ πρόσωπον πρὸς τὴν Μέκκαν ἐκαμνεν εὐλαβῶς τὰς καθάρσεις του καὶ τὰς προσευχάς του. Μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν θρησκευτικῶν τούτων καθηκόντων του, δύο μαῦροι δοῦλοι, μὲ ἐνδύματα ἐρυθρά, τῷ ἔφερον τὸ *τσιμπούκιον* καὶ τὸν καφέν. Ὁ Ἀλῆς ἐκάθητο σταυροποδητὴ εἰς ἐν ἀνάκλιτρον καὶ ἔμενεν οὕτω καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν. Ἡ διοίκησις του συνίστατο εἰς τὸ νὰ πίνῃ βραδέως καφέν τῆς Ἀραβίας μαῦρον, πικρὸν καὶ θερμότατον καὶ νὰ ῥοφᾷ νωχελῶς καπνὸν τῆς Σμύρνης ἐκ μακροῦ ναργιλῆ, νὰ κοιμᾶται, νὰ μὴ κάμῃ τίποτε καὶ ἐπὶ ὀλιγώτερον νὰ σκέπτεται. Εἶναι ἀληθὲς ὅμως, ὅτι κατὰ μῆνα διαταγὴ ἀπὸ τὸ Σταμποῦλ τὸν προσεκάλει νὰ στείλῃ εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ σουλτάνου ἕν ἑκατομμύριον γρόσια, τὸν φόρον τοῦ πασαλίκιου του· κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὁ ἀγαθὸς Ἀλῆς, παραιτῶν τὴν συνήθη ἀπραξίαν του, διέτασσε νὰ προσέλθωσιν ἐνώπιόν του οἱ πλουσιώτεροι ἔμποροι τοῦ Βαγδατίου καὶ τοὺς ἐζήτηι εὐγενῶς δύο ἑκατομμύρια γρόσια. Οἱ ταλαίπωροι ἐκεῖνοι ὕψωνον τὰς χεῖρας πρὸς τὸν οὐρανὸν, ἐκτύπων τὸ στήθος των, ἀπέσπων τὰς τρίχας τοῦ γενείου των καὶ μετὰ κλαυθμῶν ἔλεγον ὅτι δὲν ἔχουν οὔτε ἕνα *παράν*· ἐπεκαλοῦντο δὲ τὸ ἔλεος τοῦ πασᾶ καὶ τὴν εὐσπλαγχνίαν τοῦ σουλτάνου. Τότε ὁ Ἀλῆς ἐξακολουθῶν νὰ πίνῃ τὸν καφέν του, διέτασσε βαδισμούς εἰς τοὺς πόδας των· οὕτω δὲ ἠναγκάζοντο νὰ τῷ φέρωσι τὰ χρήματα ἐκεῖνα τὰ ἀνυπαρκτά, τὰ ὅποια ἐν τούτοις κατῴρθουν πάντοτε νὰ εὐρίσκωσιν ἐπὶ τέλους. Ἀφ' οὗ ἐμέτρει τὸ ποσὸν, ὁ πικρὸς διοικητὴς ἔσελλε τὸ ἡμισυ εἰς τὸν σουλτάνον, τὸ δὲ ἄλλο ἡμισυ ἔρριπτεν εἰς τὸ ταμεῖόν του, καὶ ἀκολουθῶς ἐπανελάμβανε τὸν ναργιλὲν του. Ἐνίοτε μόνον κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ἂν καὶ ἦτο πολὺ ὑπομονητικὸς, παρεπονεῖτο διὰ τὰς φροντίδας καὶ τοὺς κόπους, τοὺς

ὁποίους ἔχουσι τὰ μεγαλεῖα καὶ αἱ ἐξουσίαι· ἀλλὰ τὴν ἐπαύριον ἐλησύνει καλοκάγαθως τὰ πάντα, καὶ τὸν ἐπόμενον μῆνα εἰσέπραττε τὸν φόρον μὲ τὴν αὐτὴν γαλήνην καὶ τὴν αὐτὴν αὐταπάρνησιν. Ἦτο ὁ τύπος καὶ ὁ ὑπογραμμὸς τῶν πασάδων.

Μετὰ τὸ *τσιμπούκιον*, τὸν καφέν καὶ τὰ χρήματα πλειότερον παντὸς ἄλλου εἰς τὸν κόσμον ἠγάπα ὁ Ἀλῆς τὴν θυγατέρα του, τὸ *Θέλητρον* τῶν *ὀφθαλμῶν*. Καὶ εἶχε δίκαιον νὰ τὴν ἀγαπᾷ, διότι εἰς αὐτὴν ὡς εἰς ζῶντα καθρέπτην, ὁ Ἀλῆς ἀνεγνώριζε τὸν ἑαυτὸν του μὲ ὅλας τὰς ἀρετάς. Νωχελῆς ἅμα καὶ ὠραία, τὸ *Θέλητρον* τῶν *ὀφθαλμῶν* δὲν ἠδύνατο νὰ κάμῃ ἐν βῆμα, ἂν τρεῖς θεράπαιναι δὲν ἦσαν παρ' αὐτῇ ἑτοιμικὴ νὰ ἐκτελέσωσι πᾶσάν της θέλησιν· μία μαύρη δούλη εἶχε τὴν ἐπιμέλειαν τῆς κόμης καὶ τοῦ καλλωπισμοῦ της, ἑτέρα κιτρίνη ἐκράτει πρὸ αὐτῆς τὸ κάτοπτρον ἢ τὴν ἀέριζε καὶ ἑτέρα μαύρη τὴν διεσκέδαζε διὰ τῶν μορφασμῶν της, ἀπολαμβάνουσα τὰς θωπείας ἢ τὰ ἵτυπήματα τῆς κυρίας της, κατὰ τὴν διάθεσιν εἰς ἣν αὕτη εὐρίσκετο. Ἐκάστην πρωΐαν ἡ κόρη τοῦ πασᾶ ἐξήρχετο ἐπὶ ἐνὸς ἀραμπᾶ, ἀμαξίου ὑπὸ βοῶν συρομένου· ἐπορεύετο εἰς τὸ λουτρόν, ὅπου ἔμενε τρεῖς ὥρας, καὶ τὸν ἐπίλοιπον καιρὸν κατηνάλισκεν εἰς ἐπισκέψεις, μόνον ἀσχολίαν ἔχουσα νὰ τρώγῃ γλυκύσματα, νὰ πίνῃ σορβέτια, νὰ θεᾶται τὰς χορευτρίδας καὶ νὰ χλευάζῃ τὰς καλλίστας φίλας της. Ἀφ' οὗ τοσοῦτον καλῶς διήγε τὴν ἡμέραν της, ἐπέστρεφεν εἰς τὸ παλάτιον, ἡσπάζετο τὸν πατέρα της καὶ ἐκοιμᾶτο ὑπνὸν ἄνευ ὄνειρων. Ἡ ἀνάγνωσις, ἡ σκέψις, τὸ κέντημα, ἡ μουσικὴ ἦσαν κοπιαστικαὶ ἀσχολίαι, τὰς ὁποίας τὸ *Θέλητρον* τῶν *ὀφθαλμῶν* ἐθεώρει ἀρμοζούσας μόνον εἰς τὰς ὑπηρετρίδας της. Ὅταν τις ἦναι νέα, ὠραία, πλουσία καὶ κόρη τοῦ πασᾶ, ἐγεννήθη διὰ νὰ διασκεδάξῃ. Καὶ τί διασκεδαστικώτερον καὶ ἐνδοξώτερον ἀπὸ τὴν ἀεργίαν καὶ τὴν ἀνάπαυσιν; Οὕτω σκέπτονται οἱ Τουρκοὶ· ἀλλὰ καὶ πόσοι χριστιανοὶ δὲν ὁμοιάζουσι τοὺς Τουρκοὺς κατὰ τοῦτο!

Ἀλλ' εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἡ χαρὰ δὲν μένει ἄμικτος λύπης· διότι ἄλλως ἢ γῆ θὰ μᾶς ἔκαμνε νὰ λησμονῶμεν τὸν οὐρανόν. Πικρὰ πᾶν ἀπέδειξε τὴν ἀλήθειαν τοῦ ἀξιώματος τοῦτου εἰς τὸν Ἀλῆν. Μίαν ἡμέραν εἰσπράξας φόρου ὁ δραστήριος πασᾶς, ὀλιγώτερον ἐξυπνος τοῦ συνήθους, διέταξε κατὰ λάθος νὰ δείρῃσιν ἕνα Ἑλληνα ῥαγιάν, προστατευόμενον ὑπὸ τῆς Ἀγγλίας. Ὁ δραστὴς ἐκραύγασε, καὶ ἦτο δικαίωμα του· ἀλλ' ὁ Ἀγγλὸς πρόξενος, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἔως κακοκοιμηθῇ, ἐκραύγασε δυνατώτερον, καὶ ἡ Ἀγγλίς, ἡ ὁποία οὐδέποτε κοιμᾶται, ἀκόμη δυνατώτερον. Ἐβόησε τὸ κοινοβούλιον, αἱ ἐφημερίδες ἐξανέστησαν καὶ γενικὴ κατακραυγὴ καὶ ἀπειλαὶ ἠγέρθησαν κατὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Τοσοῦτος θόρυβος διὰ πᾶν

τοσοῦτω μικρὸν ἐκούρασε τὸν σουλτάνον, καὶ μὴ δυνάμενος ν' ἀπαλλαγῇ τῆς πίστης συμμάχου του, ἢν ἐφοβεῖτο, εὗρεν εὐκολώτερον ν' ἀπαλλαγῇ τοῦ πιστοῦ τοῦ πασᾶ, ἀθῶου αἰτίου ὅλου ἐκείνου τοῦ πατάγου. Ἡ πρώτη ἰδέα ἡ ὁποία ἤλθεν εἰς τὸν νοῦν τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος, ἦτο νὰ στραγγαλίσῃ τὸν παλαιὸν της φίλον. Ἀλλ' ἐσκέφθη ὕστερον ὅτι ἡ βίασάνος ἐνὸς μουσουλμάνου θὰ ἐχαροποίει πολὺ καὶ θὰ καθίστα ἀλαζόνας τοὺς σκύλους χριστιανούς, οἵτινες ἀείποτε ὑλακτοῦσιν. Οὕτω δὲ ἐν τῇ ἀπέριφῳ ἐπιεικείᾳ Του, ὁ ἀρχηγὸς τῶν πιστῶν ἠρέκθη νὰ διατάξῃ νὰ βίψωσι τὸν πασᾶν εἰς καρυίαν ἐρημίαν καὶ νὰ τὸν ἀφίσωσιν ἐκεῖ ν' ἀποθάνῃ τῆς πείνης.

Κατ' εὐτυχίαν τοῦ Ἀλῆ ὁ διάδοχος καὶ δικαστὴς του ἦτο γέρον πασᾶς, οὗ ἡ ἡλικία ἐμετρίαζε τὸν ζῆλον καὶ ὅστις ἐγνώριζεν ἐκ πείρας ὅτι ἡ θέλησις τοῦ σουλτάνου δὲν εἶναι σταθερὰ πάντοτε καὶ ἀμετάβλητος. Ἐσυλλογίσθη ὅτι ἔσως ποτὲ ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ἠδύνατο νὰ λυπηθῇ διὰ τὸν θάνατον φίλου της παλαιού, καὶ νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ δι' ἐπιεικειαν, ἥτις ὁμολογουμένως δὲν θὰ τῷ ἐκόσμιζε τίποτε. Προσεκάλεσε λοιπὸν μυστικῶς τὸν Ἀλῆν καὶ τὴν κόρην του, τοῖς ἔδωκεν ἐνδύματα δούλων καὶ τινα γρόσια, καὶ τοὺς προειδοποίησεν ὅτι ἐὰν τὴν ἐπαύριον ἤθελον εὐρεθῇ εἰς τὸ πασαλίκι ἢ ἐάν ποτε ἤθελον ἀκουσθῇ τὸ ὄνομά των, θὰ τοὺς ἐκρέμα ἢ θὰ τοὺς ἀπεκεφάλιζεν. Ὁ Ἀλῆς τὸν νῦχαρίστησεν ἐπὶ τῇ τοσαύτῃ αὐτοῦ ἀγαθότητι καὶ μετὰ μίαν ὥραν ἀνεχώρησε μετὰ τινος κερβανίου μεταβαίνοντος εἰς Συρίαν. Ἀφ' ἐσπέρας διελαλήθη εἰς τὰς ὁδοὺς τοῦ Βαγδατίου ἡ πτώσις καὶ ἡ ἐξορία τοῦ πασᾶ, καὶ γενικὴ χαρὰ καὶ ἀγαλλίασις κατέλαβε πάντας. Πανταχοῦ ἀνύμουν τὸ φιλοδίκαιον τοῦ σουλτάνου καὶ τὴν μέριμναν περὶ τῶν ὑπηκόων του, ἐπαγγυνοῦντος ἀκαταπαύστως ἐπὶ τῶν ταλαιπωριῶν αὐτῶν. Διὰ τοῦτο κατὰ τὸν ἐπιόντα μῆνα, ὅτε ὁ νέος πασᾶς, ὅστις εἶχε τὴν χεῖρα ὀλίγω βαρεῖαν, ἐζήτησε δύο καὶ ἡμισυ ἑκατομμύρια γρόσια, ὁ ἀγαθὸς λαὸς τοῦ Βαγδατίου ἐπλήρωσε προθυμότατα, θεωρῶν ἑαυτὸν εὐτυχῇ ὅτι ἐλυτρώθη τέλος ἀπὸ τοῦς ὄνυχας τοῦ ληστοῦ, ὅστις ἐπὶ τοσαῦτα ἔτη τὸν ἐγύμνου ἀτιμωρητεί.

Εἶναι μὲν πολὺ καλὸν νὰ λυτρώσῃ τις τὴν κεφαλὴν του, ἀλλὰ τοῦτο μόνον δὲν φθάνει· πρέπει καὶ νὰ ζήσῃ, καὶ τοῦτο εἶναι πολὺ δύσκολον καὶ κοπιαστικόν εἰς ἄνθρωπον συνεθισμένον νὰ τρέφῃται ἐκ τῆς ἐργασίας καὶ τῶν χρημάτων τῶν ἄλλων. Φθὰς εἰς Δαμασκόν, ὁ Ἀλῆς εὐρέθη ἄνευ πόρου ζωῆς. Ἀγνώστος καὶ ξένος, ἄνευ φίλων, ἄνευ συγγενῶν, ἀπέθνησκε τῆς πείνης, καὶ, τὸ σκληρότατον δι' ἕνα πατέρα, ἔβλεπε τὴν κόρην του ὠχρῶσαν καὶ φθίνουσιν παρ' αὐτῷ. Τί νὰ κάμῃ εἰς τὸ ἔπακρον τοῦτο σημεῖον τῆς δυστυχίας καταντήσας; Νὰ τείνῃ

τὴν χεῖρα ἐπαιτῶν; Ἀλλὰ τοῦτο ἐθεώρει ἀνά-
ξιον δι' ἄνδρα, ὅστις χθὲς ἔτι εἶχεν δολόκληρον
λαὸν κύπτοντα καὶ γονυκλινῇ πρὸ αὐτοῦ. Νὰ
ἐργασθῇ; Ὁ Ἀλῆς ἔζησε μέχρι τοῦδε πάντοτε
εὐγενῶς, καὶ οὐδὲν ἔργον ἐγνώριζεν. Ὅλον τὸ
μυστικόν του, ὅταν εἶχεν ἀνάγκην χρημάτων,
συνίστατο εἰς τὸ νὰ συλλαμβάνῃ καὶ νὰ δέρῃ
τοὺς ἀνθρώπους· ἀλλ' ὅπως ἐξασκῇ κἀνεῖς ἐν
εἰρήνῃ τὴν ἐντιμὸν ταύτην ἐργασίαν πρέπει
νὰ ἦναι πασῶς καὶ νὰ ἔχῃ φειδύμενον τοῦ σουλ-
τάνου. Πᾶς ἄλλος διατρέχει μυσίους κινδύνους
καὶ συλλαμβανόμενος ἀπαγχονίζεται, ὡς ληστής.
Εἰς τοὺς πασάδες δὲν ἀρέσκει παντάπασις ὁ συ-
ναγωνισμός, καὶ τοῦτο ὁπωσὺν ἐγνώριζεν ὁ Ἀ-
λῆς· διότι ὅταν ἀπὸ καίρι εἰς καίριον ἐκρέμα
κἀνένα, ἔχοντα τὴν αὐθάδειαν νὰ σφετερίζηται
τὰ δικαιώματά του ληστεύων τοὺς ὑπηκόους
του, ἐθεώρει τοῦτο ὡς τὴν ἀρίστην τοῦ βίου του
πράξιν.

Μίαν ἡμέραν, καθ' ἣν δὲν εἶχε φάγει καὶ καθ' ἣν
τὸ *Θέλητρον* τῶν *ὀφθαλμῶν*, ἐξηντλημένη
ὑπὸ τῆς πείνης δὲν ἠδύνατο νὰ ἐγερωθῇ τῆς ψιά-
θου, ἐφ' ἧς κατέκειτο, ὁ Ἀλῆς, περιτρέχων τὰς
ὁδοὺς τῆς Δαμασκού ὡς λύκος πεινασμένος, εἶ-
δεν ἀνθρώπους, βαστάζοντας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς
λαγῆνους πλήρεις ἐλαίου καὶ φέροντας αὐτὰς εἰς
τινα ἀποθήκην μικρὸν ἀπέχουσαν. Εἰς τὴν εἰ-
σοδὸν τῆς ἀποθήκης ἦτο εἰς ὑπάλληλος, ὅστις
ἐπλήρωνεν εἰς ἕκαστον ἀχθοφόρον ἕνα παρὰν δι' ἑ-
κάστον δρόμον. Ἡ θέα τοῦ μικροῦ ἐκείνου χαλ-
κίνου κερματίου ἐπέφερε βίους εἰς τὸν πρῶτον
πασᾶν. Ἐλαβε τὴν σειράν του εἰς τὴν γραμ-
μὴν τῶν ἀχθοφῶρων καὶ ἀναβὰς στενὴν τινα
κλίμακα, ἐφορτώθη μέγαν τινὰ ἀμφορέα, τὸν
ὁποῖον μόλις καὶ μετὰ βίας ἠδύνατο νὰ κρατῇ
ἐν ἰσορροπίᾳ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του καὶ βαστά-
ζων αὐτὸν ἔτι δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν.

Μετὰ συμμαζευμένον τὸν λαίμωρον, τοὺς ὧμους
ὑψωμένους καὶ τεταμένους τὸ μέτωπον, κατήρ-
χετο ὁ Ἀλῆς βραδέως τὴν κλίμακα, ὅταν εἰς
τὴν τρίτην βαθμίδα ἡσθάνθη τὸ φορτίον του
κλινόν πρὸς τὰ ἔμπροσθεν. Ἐκλινε τότε πρὸς
τὰ ὀπίσθεν, ἀλλ' ὁ πῶς του ὠλίσθησε καὶ ὁ
Ἀλῆς ἐκυλίσθη μέχρι τοῦ πέρατος τῆς κλί-
μακος, μετὰ τῶν τεμαχίων τοῦ θραυσθέντος
ἀμφορέως, ἐν ᾧ κύματα ἐλαίου κατέκλυσαν αὐ-
τόν. Κατησχυμένος ἠγείρετο ἐκ τῆς πτώσεώς
του, ὅτε ἡσθάνθη νὰ συλλαμβάνῃ αὐτὸν ἀπὸ
τοῦ αὐχένος ἡ χεὶρ τοῦ ὑπάλλου τῆς οἰκίας.

— Κακορρίζεις, τῷ εἶπεν οὗτος, πλήρωσέ μου
γρήγορα πενήντα γρόσια διὰ τὴν ζημίαν ὅπου
ἔκαμες καὶ κρημνίσου ἀπ' ἐδῶ! Ὅταν δὲν ἔξυ-
ρῃς μίαν τέχνην δὲν πρέπει νὰ καταπιάνεσαι.

— Πενήντα γρόσια, ἀντεῖπεν ὁ Ἀλῆς, πι-
κρῶς μειδιῶν. Καὶ ποῦ νὰ τὰ εὔρω; Δὲν ἔχω
οὔτε ἕνα παρὰν.

— Ἄν δὲν πληρώνῃ τὸ πούγγι σου, ἄς πλη-

ρώσῃ τὸ πετσί σου, εἶπεν ὁ ὑπάλληλος ἄνευ
ἐνδοιασμοῦ.

Καὶ εἰς ἐν νεῦμά του τέσσαρες στιβαροὶ βρα-
χίονες συνέλαβον τὸν Ἀλῆν, τὸν ἔρριψαν κατὰ
γῆς καὶ ἐπέρασαν τοὺς πόδας του διὰ μέσου δύο
σχοινίων, ὅπως εἰς τόσους ἄλλους ἔκαμνεν ὁ
Ἀλῆς ὅταν εὐρίσκετο εἰς Βαγδάτιον· ἐπὶ τοῦ πέλ-
ματος δὲ τῶν ποδῶν του ἐφῆρμοσαν πεντήκον-
τα ῥαβδισμούς, τοσοῦτον καλοὺς καὶ δυνατοὺς,
ὡς νὰ ἐπέβλεπε πασῶς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ποινῆς.

Ἠγέρθη ὁ Ἀλῆς καὶ περιτυλίξας διὰ ῥακῶν
τοὺς αἰμάσσοντας πόδας του, ἐσύρθη χωλαίνων
καὶ ὀδυρόμενος μέχρι τῆς κατοικίας του.

— Ὁ Θεὸς εἶναι μέγας, ὑπετονόουζεν· εἶναι
δίκαιον νὰ ὑποφέρω θάνατον τὰ ὁποῖα ἐγὼ ἔκα-
μα ἄλλοι νὰ ὑποφέρωσιν. Ἀλλ' οἱ ἔμποροι τοῦ
Βαγδατίου, τοὺς ὁποίους ἐράβδιζον, ἦσαν εὐτυ-
χεστέροι ἐμοῦ. Εἶχον φίλους, οἱ ὁποῖοι ἐπλή-
ρωναν δι' αὐτοὺς, ἐν ᾧ ἐγὼ ἀποθνήσκω τῆς
πείνης, χωρὶς οὔτε ἐν κομμάτιον ἄρτου νὰ κερ-
δίσω ἐκ τῶν ῥαβδισμῶν.

Ἡπατάτο ὅμως, διότι ἀγαθὴ τις γυνή, ἡ
ὁποία εἶτε ἐκ τύχης, εἶτε ἐκ περιεργίας εἶχεν
ἰδεῖ τὸ δυστύχημά του, τὸν εὐσπλαχνίσθη. Τῷ
ἔδωκεν ἑλαιον διὰ νὰ ἐπιθέσῃ εἰς τὰς πληγὰς
του, ἕνα μικρὸν σάκκον ἁλεύρου καὶ τινὰς δρᾶ-
κας ὀσπρίων διὰ νὰ ζήσῃ μέχρι τῆς ἐντελοῦς
θεραπείας του· τὴν ἐσπέραν ἐκείνην, τὸ πρῶτον
ἡδὴ ἀπὸ τῆς πτώσεώς του, ὁ Ἀλῆς ἐκοιμήθη
ἀμέριμνος περὶ τῆς αὔριου.

Οὐδὲν ὀξύνει τὸ πνεῦμα ὅσον ἡ ἀσθένεια καὶ
ἡ μόνωσις. Κατὰ τὸ διάστημα τῆς νοσηλείας
του ἐπῆλθεν εἰς τὸν Ἀλῆν φωτεινὴ τις ἰδέα.
«Ἡμῶν μωρὸς, ἐσκέφθη νὰ γίνω ἀχθοφόρος· οἱ
πασάδες δὲν ἔχουν δυνατὴν κεφαλὴν· τὴν τι-
μὴν αὐτὴν πρέπει νὰ τὴν ἀφίσωμεν εἰς τὰ βώ-
δια. Ὁ τι διακρίνει τοὺς ἀνθρώπους τῆς τάξεώς
μου εἶναι ἡ ἐπιδεξιότης, ἡ εὐκίνησις τῶν χειρῶν·
ἡμῶν κυνηγὸς περιφημῶς· ἐπὶ πλέον γνωρίζω
κατὰ βάθος τὴν τέχνην τοῦ κολακεύειν καὶ τοῦ
ψεύδεσθαι· εἶμαι τεχνίτης εἰς ταῦτα, ἀφ' οὗ ἐ-
χρημάτησα πασῶς· ἄς ἐκλέξω λοιπὸν ἐν ἐπάγ-
γελμα εἰς ὃ δύναμαι νὰ διαπρέψω, νὰ ἐκπλήξω
τὸν κόσμον διὰ τῶν λαμπρῶν πλεονεκτημάτων
μου καὶ νὰ ἀποκτήσω τάχιστα καὶ ἐντίμως
μεγάλαν περιουσίαν».

Μετὰ πολλὰς σκέψεις ὁ Ἀλῆς ἐγένετο κουρεὺς.

Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τὰ πάντα ἔβαινον
καλῶς· ὁ αὐθέντης του τὸν εἶχεν ὀρίσει διὰ
ν' ἀντλήσῃ ὕδωρ, νὰ καθαρίζῃ τὸ κατὰστημα, νὰ
ἀκονίζῃ τὰ ξυράφια καὶ νὰ φέρῃ καφὲν καὶ τσιμ-
πούκιον εἰς τοὺς θαμῶνας. Ὁ Ἀλῆς ἐξετέλει
θαυμασίως τὰς τοιαύτας λεπτὰς ἀσχολίας. Ἐάν
δὲ τυχὸν τῷ ἐνεπιστεύοντο τὴν κεφαλὴν χωρι-
κοῦ τινος τῶν δρέων, πᾶν λάθος τοῦ ξυραφίου
διήρχετο ἀπαρατήρητον· οἱ καλοὶ ἐκεῖνοι ἄνθρω-
ποι ἔχουσι τὸ δέρμα τραχὺ καὶ δὲν ἀγνοοῦσιν

ὅτι ἐπλάσθησαν διὰ νὰ ἐκδέρωνται· ὥστε
δι' αὐτοὺς εἶτε πλείότεραι εἶτε ὀλιγώτεραι ἀφαι-
μάξεις οὐδὲν σημαίνουσι, καὶ οὐδόλως μεταβά-
λουσιν τὴν ἀποκτίνωσίν των.

Πρῶτον τινὰ εἰσῆλθεν εἰς τὸ κουρεῖον, ἐν ἀπου-
σίᾳ τοῦ αὐθέντου του, ἐν μέγα ὑποκείμενον οὐ ἡ
θέα μόνον ἤρκει νὰ κατατρομάξῃ τὸν ταλαίπωρον
Ἀλῆν. Ἦτο ὁ γελωτοποιὸς τοῦ πασᾶ, κυρὸς εἰ-
δεχθῆς, μικρόσωμος, μετὰ κεφαλὴν ὁμοίαν πρὸς κί-
τρον, μετ' ὀφθαλμοὺς μικροὺς καὶ πρασινωποὺς, καὶ
ὀδόντας πιθήκου. Ἐν ᾧ ἐπὶ τοῦ κρανίου του ὁ Ἀ-
λῆς ἔχε κύματα ἡρωματισμένου ἀφροῦ σάπωνος,
ὁ γελωτοποιὸς, ἐξηλωμένος ἐπὶ τῆς ἑδρας του,
ἐπεδίδετο εἰς μυσίους ἀστεϊσμούς, κεντῶν αὐτὸν
καὶ μυκτηρίζων. Δις τὸν ἔκαμε νὰ ἀφίσῃ ἀπὸ
τὰς χεῖράς του νὰ πέσῃ ἡ λεκάνη, καὶ δις το-
σαύτην ἡσθάνθη ὁ γελωτοποιὸς χαράν, ὥστε
ἔρριψεν εἰς αὐτὸν τέσσαρας παράδες. Ἐν τούτοις
ὁ συνετὸς Ἀλῆς δὲν ἐγκατέλειπε τὴν σοβαρό-
τητά του· ἀφωσιωμένος καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τὴν
περιποίησιν κεφαλῆς τοσοῦτον πολυτίμου,
ἐξυράφιζε μετὰ κανονικότητος καὶ ἐλαφρότητος
θαυμασίας, ὅταν ἐξαίφνης ὁ γελωτοποιὸς ἐμόρ-
φασεν εἰδεχθέστατα καὶ τοιαύτην ἐξέπεμψε
κραυγὴν, ὥστε ὁ κουρεὺς τρομάξας ἀπέσυρεν
ἀποτόμως τὴν χεῖρά του συμπαρασύρων εἰς τὸ
ἄκρον τοῦ ξυραφίου του καὶ τὸ ἔμισυ τοῦ ὠτός
τοῦ γελωτοποιοῦ.

Οἱ γελωτοποιοὶ ἀγαπῶσι νὰ γελῶσιν, ἀλλὰ
δι' ἐξόδων τῶν ἄλλων. Δὲν ὑπάρχει ἄνθρωπος
ἔχων ἐπιδερμίδα εὐαίσθητοτέραν τῆς ἐπιδερμίδος
ἐκείνων, οἵτινες εὐαρεσθύνονται τύπτοντες τὸ δέρμα
τῶν πλησίον των. Ὁ κυρὸς πάραντα ὡς λυσσῶν
ἐχούθη ἐπὶ τοῦ Ἀλῆ γρονθοκοπῶν αὐτὸν καὶ προσ-
παθὼν νὰ τὸν ἀποπνίξῃ, ἐν ᾧ συγχρόνως ἐπεκα-
λεῖτο βοήθειαν κατὰ τοῦ δολοφόνου. Κατ' εὐτυ-
χίαν ὅμως τοῦ Ἀλῆ ἡ ἐντομὴ ἦν σπουδαιοτάτη,
ὥστε ἐδέσσειν ὁ τραυματισθεὶς ν' ἀφίσῃ αὐτὸν
καὶ νὰ ἐπιμεληθῇ τὸ ὠτίον του, ἐξ οὗ ἔρρεεν
ἄφθονον αἷμα. Ὁ Ἀλῆς ἐδράξατο τῆς καταλ-
λήλου ταύτης περιστάσεως, ὅπως ἐξέβη τοῦ
κουρεῖου καὶ διατρέξῃ τὰς στενωποὺς τῆς Δαμα-
σκού μετὰ τῆς ταχύτητος ἀνθρώπου μὴ ἀγνο-
οῦντος ὅτι ἂν συλληφθῇ τὸν ἀναμένει ἀγχόνῃ.

Μετὰ μυσίους ἐλιγμούς καὶ περιστροφάς,
ἐκρύβη ἐν τινι ἐρειπίῳ καὶ μόλις ὅταν ἐπῆλθον
τὰ σκότη καὶ ἡ σιγὴ τῆς νυκτὸς ἐτόλμησε νὰ
ἐπανακάμψῃ εἰς τὴν κατοικίαν του. Ἐάν ἔμενεν
ἔτι ἐν Δαμασκῷ μετὰ τὸ συμβῆναι ἐκεῖνο, ἦτο
τὸ αὐτὸ ὡς νὰ παρεδίδετο εἰς βέβαιον θάνατον·
διὰ τοῦτο δὲν ἐκοπίασε πολὺ νὰ πείσῃ τὴν θυ-
γατέρα του ὅτι ἔπρεπε εἰς τὴν στιγμὴν νὰ
ἀναχωρήσωσιν. Αἱ ἀποσκευαὶ των δὲν τοῖς πα-
ρεῖχον βεβήτως κάμμιναν δυσκολίαν, καὶ πρὶν
χαράξῃ ἡ αὐγὴ εὐρίσκοντο ἐπὶ τοῦ ὄρους. Ἐπὶ
τρεις ἡμέρας ὠδοιπόρουν ἀδικόπως, μηδ' αὐτῶν
σταματῶντες καὶ ὡς μόνην τροφὴν ἔχοντες

σὺκά τινα, τὰ ὁποῖα εὕρισκον ἐπὶ τῶν δένδρων
τῆς ὁδοῦ, καὶ ὀλίγον ὕδωρ, ὅπερ μετὰ μεγίστης
δυσκολίας ἐπετύγγανον εἰς τὰ θάθη ἀποξηρα-
μένων ῥευμάτων. Ἀλλὰ πᾶσα δυστυχία ἔχει
καὶ τὴν γλυκύτητά της, εἶναι δὲ ἀληθὲς ὅτι εἰς
τοὺς καιροὺς τοῦ μεγαλείου των οὐδέποτε ὁ
πασᾶς ἡ ἡ κόρη του ἔφαγον καὶ ἔπιον μὲ πλεον-
τέραν ὀρεξιν.

Μετὰ ὁδοιπορίαν τριῶν ἡμερῶν οἱ φυγάδες ἐφι-
λοξενήθησαν ὑπὸ ἀγαθοῦ τινος χωρικοῦ, ἐφαρμό-
ζοντος ἀσμένως καὶ ὀρησκειτικώτατα τὸν ἄγιον
τῆς ξενίας νόμον. Ἀφ' οὗ ἐδείπνησαν καὶ ἐκ τῆς
μετὰ τοῦ Ἀλῆ συνομιλίας τοῦ ἔμαθον ὁ οἰκο-
δεσπότης ὅτι στερεῖται πάντος πόρου ζωῆς, τῷ
προέτεινε νὰ τὸν προσλάβῃ ὡς ποιμένα του. Ὁ
Ἀλῆς ἐσκέφθη ὅτι δὲν ἦτο πολὺ δύσκολον ἐπάγ-
γελμα τὸ νὰ ὀδηγῇ εἰς τὰ ἔρη εἰκοσάδα αἰγῶν
ἀκολουθουμένων ὑπὸ πενήκοντα περίπου προβά-
των, ἀφοῦ μάλιστα τὴν πλειοτέραν ἐργασίαν θὰ τὴν
ἔκαμνον δύο καλοὶ σκύλοι· ἔπειτα δὲν ἔτρεχε
τὸν κίνδυνον νὰ δαρῇ ἐκ τῆς ἀδεξιότητός του,
καὶ θὰ εἶχεν ὅσον ἤθελε γάλα καὶ τυρόν· καὶ δὲν
θὰ τῷ ἐδίδο μὲν οὔτε ἕνα παρὰν ὁ ἰδιοκτήτης,
ἀλλ' ἐξ ἄλλου ἐπέτρεπεν εἰς τὸ *Θέλητρον* τῶν
ὀφθαλμῶν νὰ λαμβάνῃ ὅσονδήποτε μαλλίον
ἐχρειάζετο πρὸς κατασκευὴν τῶν ἐνδυμάτων
της καὶ τῶν τοῦ πατρός της. Ὡστε ὁ Ἀλῆς,
ὅστις ἐκινδύνευεν ἢ ν' ἀποθάνῃ τῆς πείνης ἢ νὰ
κρεμασθῇ, ἡσπασθῇ ἄνευ τῆς ἐλαχίστης δυσ-
κολίας τὸν πατριαρχικὸν βίον, καὶ ἀπὸ τῆς ἐπαύ-
ριον μὲ τὴν κόρην του, τοὺς σκύλους καὶ τὸ
ποίμνιόν του ἔλαβε τὴν ὁδὸν τῶν ὁρέων.

Ἀφ' οὗ ἐξησφάλισεν οὕτω τὸ μέλλον του,
ὁ Ἀλῆς διήγεν ἀμέριμνος εἰς τὸ ἐξῆς καὶ νω-
χελῶς. Ἐξηλωμένος ἐκάπνιζε μὲ τὸ τσιμπού-
κιον καὶ ἡσυχάζετο θεωρῶν τὰ περιπτύμενα
πτῆνα. Ἡ δυστυχὴς ὅμως κόρη του, ὀλιγώτερον
αὐτοῦ ἄφροντις καὶ κατωτερικῇ, ὑπέφερε πολὺ
συλλογίζομένη τὸ Βαγδάτιον, ἡ δὲ ἡλακάτη
δι' ἧς ἔνηθε δὲν συνετέλει νὰ τῇ ἐμπνεύσῃ λήθην
τοῦ παρελθόντος.

— Πάτερ μου, ἔλεγε συχνάκις, τί χρησιμεύει
ἡ ζωὴ, ὅταν συνίσταται εἰς ἀκατάπαυστον δυσ-
τυχίαν; Δὲν εἶναι προτιμότερον ν' ἀποθάνωμεν
ἢ παρὰ διὰ παντὸς παρὰ νὰ ὑποφέρωμεν τόσα θά-
νακα κατὰ πᾶσαν στιγμὴν;

— Ὁ Θεὸς εἶναι μέγας, κόρη μου, ἀπεκρίνετο
ὁ συνετὸς πατὴρ, καὶ ὅτι κάμνει εἶναι καλὰ κα-
μώμενον. Ἐγὼ ἔχω τώρα τὴν ἡσυχίαν μου, καὶ
εἰς τὴν ἰδικήν μου ἡλικίαν τοῦτο εἶναι τὸ πρῶ-
τιστον τῶν ἀγαθῶν. Οὕτω βλέπεις ὅτι ὑπομένω.
Ἄ! ἂν ἐμάνθην καὶ ἐγὼ κάμμιναν τέχνην! Σὺ
πάλιν εἶσαι νέα, ἔχεις ἐλπίδας καὶ δύνασαι νὰ
ἀναμείνης μεταβολὴν τῆς τύχης· ἔχεις λοιπὸν
πολλοὺς λόγους διὰ νὰ παρηγορῇσαι.

— Ὑπομένω καὶ ἐγὼ, καλέ μου πατέρα,
ἔλεγε τὸ *Θέλητρον* τῶν *ὀφθαλμῶν* στενάζουσα.

Καὶ ὑπέμενε, τοσοῦτον ὅμως ὀλιγώτερον ὅσον πλείονεράς ἔτρεφεν ἐλπίδας.

Ἐἶχε παρῆλθαι ἐν ἔτος καὶ πλέον, ἀφ' οὗτου ὁ Ἀλῆς διῆγε θίον εὐδαίμονα ἐν τῇ ἐρημίᾳ, ὅτε πρῶταν τινὰ ὁ υἱὸς τοῦ πατρὸς τῆς Δαμασκῆς ἐξῆλθε πρὸς θήραν εἰς τὸ ὄρος. Καταδιώκων δὲ πληγῶθέν τι πτηνόν, περιεπλανήθη, καὶ μόνος, μακρὰν τῆς ἀκολουθίας του, προσεπάθει ν' ἀνέυρη τὸν δρόμον του, ἀκολουθῶν τὸ ῥεῦμα μικροῦ τινος ῥυακίου. Ἐκεῖ δὲ, μόλις ἐκαμψε βράχον τινὰ ἐπιπροσθούντα, εὐρέθη ἀπέναντι μιᾶς νεάνιδος, ἥτις καθήμενη ἐπὶ τῆς χλόης καὶ ἀφίνουσα νὰ βρέχη τοὺς πόδας της τὸ ῥυάκιον, ἐπλεκε τὴν μακρὰν αὐτῆς κόμην. Ἰδὼν τὸ ὠραῖον ἐκεῖνο πλάσμα ὁ Ἰουσοῦφ ἐξέβαλε κραυγὴν. Τὸ Θέλημα τῶν ὀφθαλμῶν ἤγειρε τὴν κεφαλὴν, τρομάξασα δὲ ἐπὶ τῇ θεᾷ ἐνὸς ξένου, ἔτρεξε πρὸς τὸν πατέρα της, ἐξαφανισθεῖσα ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ ἐκθάμβου ἡγεμόνος.

—Τί εἶναι αὐτό; ἐσκέφθη ὁ Ἰουσοῦφ. Τὸ ἄνθος τῶν ὀρέων εἶναι ἀνθηρότερον ἀπὸ τὰ ῥόδα τῶν κήπων μας; ἡ κόρη αὐτῆς τῆς ἐρήμου εἶναι ὠραιότερα ἀπὸ τὰς σουλτάννας ἡμῶν. Αὐτὴ εἶναι γυνὴ οἷαν τὴν ὠνεيرهύμην.

Ἐτρεξεν ἀκολουθῶν τὰ ἴχνη τῆς ἀγνώστου, ὅσον ταχέως τὸν ἄφινον νὰ τρέξῃ οἱ ὑπὸ τὰ βήματα του ὀλισθαίνοντες χάλικες. Εὗρεν ἐπὶ τέλους τὸ Θέλημα τῶν ὀφθαλμῶν ἀμέλγουςαν τὰ πρόβατα, ἐν ᾧ ὁ πατήρ της ἐκάλει τοὺς κύνας, ὧν αἱ μανιώδεις ὕλα καὶ ἐμῆνουν τὴν προσέγγισιν τοῦ ξένου. Ὁ Ἰουσοῦφ τοῖς παρέστησεν ὅτι περιεπλανήθη καὶ ὅτι ἀποθνήσκει τῆς διψῆς. Τὸ Θέλημα τῶν ὀφθαλμῶν τῷ ἐκόμισε πάραυτα γάλα εἰς μέγα πῆλινον ἀγγεῖον· ὁ Ἰουσοῦφ ἔπειε βραδέως καὶ ἐν σιγῇ παρατηρῶν τὸν πατέρα καὶ τὴν κόρην, ἐπὶ τέλους δὲ μὴ δυνάμενος νὰ παραμείνῃ περισσότερον χωρὶς νὰ παρεξηγηθῇ, τοὺς ἠρώτησε περὶ τοῦ δρόμου του. Ὁ Ἀλῆς, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῶν δύο κυνῶν του, ὠδήγησε τὸν κυνηγὸν μέχρι τῆς πεδιάδος, καὶ ἐπέστρεψε τρέμων. Διότι ὁ ἄγνωστος τῷ ἔδωκεν ἐν χρυσοῦν νόμισμα· θὰ ἦτο λοιπὸν κἀνὲς ἀξιωματικὸς τοῦ σουλτάνου, ἡ καὶ κἀνὲς πασᾶς ἴσως· διὰ τὸν Ἀλῆ δὲ, ὅστις ἔκρινε τοὺς ἀνθρώπους ἐπὶ τῇ βίᾳ τῶν ἰδίων ἀναμνήσεων, πασᾶς ἐσήμαινεν ἄνθρωπον μὴ δυνάμενον νὰ πράξῃ ἄλλο τι ἐκτὸς τοῦ κακοῦ, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ φιλία ἦν ἐξ ἴσου ἐπιφοβός, ὅσον καὶ τὸ μῖσος.

Φθὰς εἰς Δαμασκὸν ὁ Ἰουσοῦφ ἔτρεξε νὰ ῥιφθῇ εἰς τὸν τράχηλον τῆς μητρός του· τῇ ἐπανελάθεν ὅτι ἦτο ὠραία ὥς ὅτε ἦτο εἰσοσάετις, λαμπρὰ ὡς πανσέληνος, ὅτι ἦτο ἡ μόνη φίλη του, ὅτι μόνην αὐτὴν ἠγάπα εἰς τὸν κόσμον, καὶ λέγων ταῦτα κατησπάζετο τὰς χεῖρας αὐτῆς.

Ἡ μήτηρ ἐμειδίασε.—Τέκνον μου, τῷ εἶπε, βλέπω ὅτι ἔχεις νὰ μοὶ ἐμπιστευθῇς κἀνὲν μυστικόν· ὁμίλει γρήγορα. Δὲν εἰξεύρω ἂν ἦμαι

τόσον ὠραία, ὅσον λέγεις· ἀλλ' ὅ τι δύναμαι νὰ σὲ βεβαιώσω εἶναι ὅτι οὐδέποτε θὰ εὕρης καλλιτέραν ἐμοῦ φίλην.

Ὁ Ἰουσοῦφ δὲν περιέμενε πολλὰς παρακλήσεις· ἐφλέγετο ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ διηγηθῇ ὅ τι εἶδεν εἰς τὸ ὄρος· παρέστησε τὴν ὠραίαν ἄγνωστον ὡς τι ἐκτακτὸν ὄλως καὶ θαυμαστὸν, ἐβεβαίωσε τὴν μητέρα του ὅτι ἄνευ ἐκεῖνης δὲν ἠδύνατο νὰ ζήσῃ, ὅτι ἤθελε νὰ τὴν νυμφευθῇ, καὶ αὐρίον μάλιστα.

—Ὁλίγην ὑπομονὴν, παιδί μου, τῷ ἐπανελάμβανεν ἡ μήτηρ του· ἄφησέ μας νὰ πληροφρηθῶμεν καὶ ἡμεῖς ποῖον εἶναι τὸ τέρας ἐκεῖνο τῆς καλλονῆς· ἔπειτα θὰ πείσωμεν καὶ τὸν πατέρα σου νὰ συναινέσῃ εἰς τὸν εὐτυχῆ σας γάμον.

Ὅταν ὁ πασᾶς ἔμαθε τὸ πάθος τοῦ υἱοῦ του, πρῶτον ἤρχισε νὰ φωνάζῃ καὶ ἐπὶ τέλους ὠργίσθη φοβερὰ. Καὶ ἔλειπον ἀπὸ τὴν Δαμασκὸν πλούσιαι καὶ εὐεδαῖς νέαι διὰ νὰ ἀναγκασθῇ νὰ τρέχῃ εἰς τὴν ἐρημον νὰ ζητῇ μίαν αἰγοβοσκόν; Ποτὲ δὲν θὰ συγκατετίθετο νὰ γίνῃ τοιοῦτος ἄθλιος γάμος, ποτέ!

Ποτὲ εἶναι λέξεις, τὴν ὁποίαν οὐδέποτε συνετὸς ἄνθρωπος πρέπει νὰ προφέρῃ ἐν τῇ οἰκογενείᾳ του, ὅταν ἔχῃ ἐναντίους αὐτοῦ τὴν σύζυγον καὶ τὸν υἱὸν του. Δὲν παρῆλθον οὐκ ἡμέραι καὶ ὁ πασᾶς, καμφοίς ἀπὸ τὰ δάκρυα τῆς μητρός καὶ ἀπὸ τὴν ὠχρότητα καὶ τὴν σιγὴν τοῦ υἱοῦ, ἠναγκάσθη νὰ ὑποκύψῃ. Ἀλλ' ὡς ἀνὴρ συνειδὼς τὴν ἀξίαν του καὶ πεπεισμένος περὶ τῆς ὀρθότητος τῶν σκέψεών του, διεκήρυξεν ὅτι ἔπραττεν ἐν γυνώσκῃ ἀνόητον πράξιν.

—Ἐστὼ, εἶπεν· ἀφ' οὗ τὸ θέλει ἄς νυμφευθῇ ὁ υἱός μου μίαν αἰγοβοσκὸν καὶ ἡ τρέλα του ἄς στραφῇ κατὰ τῆς κεφαλῆς του· ἐγὼ νίπτομαι τὰς χεῖρας. Ἀλλ' ὅπως μὴ λείψῃ τίποτε ἀπὸ τὸν γελοῖον αὐτὸν γάμον, ἄς ἔλθῃ ἐδῶ ὁ γελωτοποιός μου. Αὐτὸς εἶναι ὁ κατάλληλος νὰ παραλάβῃ καὶ μᾶς φέρῃ τὴν ἀθλίαν ἐκείνην, ἥτις ἔρριψε μάγια εἰς τὴν οἰκίαν μου.

Μετὰ μίαν ὥραν ὁ κυφὸς ἐλάμβανεν ἐπὶ ὄνου τὴν πρὸς τὸ ὄρος ἄγουσαν καταρῶμενος καὶ τὰς ἰδιοτροπίας τοῦ πασᾶ καὶ τὰς ἀνοησίας τοῦ υἱοῦ του. Ἦτο σωστὸν αὐτὸ, μὲ τὸσον ἥλιον καὶ κονιορτὸν νὰ τὸν ἀποστέλλωσιν ὡς πρεσβεῖαν εἰς ἕνα βοσκόν, αὐτὸν τὸν τὸσον ἄβρὸν καὶ εὐπαθῆ, τὸν γεννηθέντα ὅπως ζῇ ἐντὸς ἀνακτόρων καὶ θέλγοντα διὰ τῆς λεπτότητος τοῦ πνεύματός του ἡγεμόνας καὶ μεγιστάνας; Ἀλλὰ, φεῦ! ἡ τύχη εἶναι τυφλή· παρέχει εἰς τοὺς μωροὺς ὅλα τὰ μέσα καὶ τὰς τιμὰς καὶ ἀναγκάζει τὴν μεγαλοφυΐαν νὰ καταφεύγῃ εἰς τὸ ἐπάγγελμα τοῦ γελωτοποιοῦ, ὅπως μὴ ἀποθάνῃ τῆς πείνης.

Τριήμερος ἐπίπονος ὁδοιπορία, ἀντὶ νὰ πρᾶνῃ εἶχεν ἐπαυξήσῃ κατὰ φυσικὸν λόγον τὴν ὀργὴν καὶ δυσαρέσκειαν τοῦ κυφοῦ, ὅτε εἶδε τὸν Ἀλῆν ἐξηπλωμένον ὑπὸ τὴν σκιὰν κερατέας καὶ μερι-

μῶντα πλείονερον περὶ τοῦ τσιμπουκίου του παρὰ περὶ τῶν προβάτων του. Ὁ γελωτοποιὸς ἐκέντησε τὸν ὄνον του καὶ προσχώρησε πρὸς αὐτὸν μετὰ βεζιρκῆς μεγαλοπρεπείας.

—Ἐλεσινε, τῷ εἶπεν, ἐμάγευσας τὸν υἱὸν τοῦ πασᾶ· σοῦ κάμνει τὴν τιμὴν νὰ νυμφευθῇ τὴν κόρην σου. Παρουσίασέ μου τάχιστα αὐτὸν τὸν μαργαρίτην τῶν ὀρέων, πρέπει νὰ τὸν ὑπάγῃ εἰς Δαμασκόν. Εἰς σὲ δὲ ὁ πασᾶς στέλλει αὐτὸ τὸ πουγγίον καὶ σὲ διατάττει νὰ ἐκκενώσῃς τὸ ταχύτερον τὴν χώραν.

Ὁ Ἀλῆς ἀφῆκε νὰ καταπέσῃ τὸ βαλάντιον, ὅπερ τῷ ἔρριπεν ὁ γελωτοποιὸς, καὶ χωρὶς νὰ στρέψῃ κἀν τὴν κεφαλὴν, ἠρώτησεν αὐτὸν τί ἐξήτει.

—Κτῆνος! ὑπέλαβεν οὗτος, δὲν μὲ ἤκουσες; ὁ υἱὸς τοῦ πασᾶ νυμφεύεται τὴν θυγατέρα σου.

—Καὶ τί ἔργον κάμνει ὁ υἱὸς τοῦ πασᾶ; ἠρώτησεν ὁ Ἀλῆς.

—Τί κάμνει, ἀνεκραύγασεν ὁ γελωτοποιὸς ἀνακαγχάσας. Κτῆνος κτηνῶν, φαντάζεσαι λοιπὸν ὅτι ἐν τόσῳ μεγάλῳ ὑποκείμενον εἶναι ἀγροῖκος ὡς σύ; δὲν εἰξεύρεις ὅτι ὁ πασᾶς μοιράζει μὲ τὸν σουλτάνον τὸν φόρον τῆς τοπαρχίας, καὶ ὅτι ἀπὸ τὰ τεσσαράκοντα πρόβατα τὰ ὁποῖα τόσῳ κακὰ φυλάττεται τὰ τέσσαρα τοῦ ἀνῆκου δικαιοματικῶς, καὶ τὰ τριακονταεξὶ δύναται νὰ τὰ πάρῃ ὅταν θέλῃ;

—Δὲν σοῦ ὁμιλῶ ποσῶς περὶ τοῦ πασᾶ, παρετήρησεν ἡσύχως ὁ Ἀλῆς. Ὁ Θεὸς νὰ σκέπῃ τὴν ἔξοχότητά του! Σὲ ἐρωτῶ τί ἔργον κάμνει ὁ υἱός του. Εἶναι ὀπλοποιός;

—Ὁχι, βλακωδέστατε.

—Σιδηρουργός;

—Ὁχι, βεβαίως.

—Λεπτοουργός;

—Οὐτε.

—Κτίστης;

—Ὁχι, ὅχι! Εἶναι μεγιστάν. Ἀκούεις, ζῶν τετράποδον! μόνον οἱ χυδαῖοι καὶ ἀγροῖκοι ἐργάζονται. Ὁ υἱὸς τοῦ πασᾶ εἶναι εὐγενής, ὅπερ ἐστὶν ἔχει λευκὰς τὰς χεῖρας καὶ δὲν κάμνει κἀνὲν ἔργον.

—Τότε λοιπὸν δὲν θὰ πάρῃ τὴν κόρην μου, εἶπε σοβαρῶς ὁ βοσκός. Ἡ οἰκογένεια ἀπαιτεῖ πολλὰς δαπάνας, καὶ δὲν θὰ δώσω ποτὲ τὸ παιδί μου εἰς ἄνδρα, ὁ ὁποῖος δὲν ἐμπορεῖ νὰ θρέψῃ τὴν γυναῖκά του. Ἀλλ' ἴσως ὁ υἱὸς τοῦ πασᾶ ἔχει κἀνὲν ἔργον ὀλιγώτερον ἐπίπονον. Μήπως εἶναι ῥάπτης;

—Ὁχι.

—Πραγματευτής;

—Ὁχι.

—Καλαθοποιός;

—Ὁχι.

—Εἶναι λοιπὸν κουρεὺς;

—Ὁχι, ἀνέκραξεν ὁ κυφὸς πορφυροῦς ἐξ ὀ-

γῆς. Ὁχι, σὲ λέγω. Τελείωσε πλέον τοὺς ἀνοήτους ἀστεϊσμούς σου, διότι ἀλλέως θὰ σὲ σπᾶσω εἰς τὸ ξύλον. Φώναξε τὴν κόρην σου, διότι βιάζομαι.

—Ἡ κόρη μου δὲν θ' ἀναχωρήσῃ, ἀπεκρίθη ὁ βοσκός.

Ἐκάλεσε δὲ διὰ συριγμοῦ τοὺς κύνας του, οἵτινες ἐτάχθησαν πλησίον του, ἀπειλητικοὶ καὶ δεικνύοντες ὄνυχας, οἵτινες φαίνεται ὅτι πολὺ ὀλίγον ἠὲ χαρίστησαν τὸν ἀπεσταλμένον τοῦ πασᾶ.

Ὁ γελωτοποιὸς ἔστρεψε τὸν ὄνον του, καὶ ἀπειλῶν διὰ τῆς πυγμῆς τὸν Ἀλῆν, ὅστις συνεκράτει τοὺς ἐξηγριωμένους κύνας του,

—Ἀθλίε! τῷ ἐκραύγασε, θὰ σοῦ δείξω γρήγορα ποῖος εἶμαι ἐγώ. Θὰ σὲ κάμω νὰ καταλάβῃς τί θὰ εἴπῃ νὰ ἔχῃς ἄλλην θέλησιν ἀπὸ τὴν θέλησιν τοῦ πασᾶ, τοῦ αὐθέντου σου καὶ αὐθέντου μου.

Καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Δαμασκόν, ἔχων πλείονερον τοῦ συνήθους καταβιβασμένον τὸ ἡμισυ ὠτίον του. Εὐτυχῶς δι' αὐτὸν ὁ πασᾶς δὲν ἐπῆρεν ὑπὸ κακὴν ἔποψιν τὸ πρᾶγμα. Τὸ ἐθεώρησεν ἀποτυχίαν τῆς συζύγου καὶ τοῦ υἱοῦ του καὶ θρίαμβον ἰδικόν του· διπλῇ ἐπιτυχίᾳ, κολακεύουσα ὑπερμέτρως τὴν ὑπεροψίαν του.

—Τῇ ἀληθείᾳ, εἶπεν, ὁ γέρον ἐκεῖνος εἶναι ἀνοητότερος τοῦ υἱοῦ μου· ἀλλὰ ἡσύχασε, Ἰουσοῦφ, εἶμαι πασᾶς καὶ μένω πιστὸς εἰς τὸν λόγον μου. Θὰ στείλω εἰς τὸ ὄρος τέσσαρας ἱππεῖς, οἱ ὁποῖοι θὰ μοῦ φέρουν τὴν κόρην· διὰ τὸν πατέρα μὴ σκοτιζέσαι, διότι τοῦ ἐτοιμάζω πειστικώτατον ἐπιχείρημα.

Καὶ λέγων ταῦτα, ἔκαμεν εὐθύμως χειρονομίαν τινὰ, ὥσάν ἐκοπτεῖ τι ἐνοχλοῦν αὐτόν.

Ὁ Ἰουσοῦφ, ἐπινευούσης καὶ τῆς μητρός, προσέπεσεν εἰς τοῦ πατρὸς του τοὺς πόδας παρακαλῶν αὐτὸν νὰ τῷ ἀφίσῃ τὴν ἐνόχλησιν ν' ἀποπερατώσῃ μόνος του τὴν ὑπόθεσιν. Ἀναντιρρήτως τὸ προτεινόμενον μέσον ἦτο ἀλάθητον. Ἀλλὰ τὸ Θέλημα τῶν ὀφθαλμῶν θὰ εἶχε τὴν ἀδυναμίαν ν' ἀγαπᾷ τὸν γέροντα βοσκὸν καὶ θὰ τὸν ἐθρήνευε· καὶ ὁ πασᾶς δὲν θὰ ἤθελε νὰ καταστήσῃ θλιβεράς τὰς πρώτας γλυκεῖας ἡμέρας τοῦ γάμου τοῦ τέκνου του. Ὁ Ἰουσοῦφ ἠλπίζεν ὅτι δι' ἡπίου τρόπου θὰ κατενίκα τὴν ἐπιμονὴν τοῦ γέροντος, ἥτις δὲν τῷ ἐφαίνετο σπουδαία.

—Πολὺ καλὰ, εἶπεν ὁ πασᾶς· θέλεις νὰ ἔχῃς περισσότερον πνεῦμα ἀπὸ τὸν πατέρα σου· τοιαῦτα εἶναι τὰ τέκνα. Πήγαινε λοιπὸν καὶ κάμε ὅ τι θέλεις· ἀλλὰ σὲ προειδοποιῶ, ὅτι ἀπὸ τῆς σήμερον δὲν ἀναμιγνύομαι πλέον εἰς τὰς ὑποθέσεις σου. Ἐὰν ὁ γέρον τρελὸς ἐκεῖνος, ὁ βοσκός, σοῦ ἀρνηθῇ, σὺ θὰ μένης ἐντροπιασμένος. Θὰ ἐδίδον εὐχαρίστως χίλια γρόσια, ἂν σὲ ἐβλεπόν ἐπιστρέφοντα, ὡς τὸν κυφόν, μὲ καταβιβασμένον τὸ πρόσωπον.

Ὁ Ἰουσοῦφ ἐμεδιάσας, διότι ἦν βέβαιος περὶ τῆς ἐπιτυχίας του. Πῶς ἦτο δυνατόν τὸ Θεόλητηρον τῶν ὀφθαλμῶν νὰ μὴ τὸν ἀγαπήσῃ, ἀφ' οὗ αὐτὸς τὴν ἐλάτρευε; Καὶ ἔπειτα, ὅταν ἤναι τις εἰκοσαετής, ἀμφιβάλλει ποτὲ περὶ ἐαυτοῦ καὶ τῆς τύχης του; Ἀμφιβάλλουσιν ἐκεῖνοι μόνον, ὅσοι πολλὰς κατὰ τὸν βίον των ὑπέστησαν ἀπάτας, οὐχὶ δὲ οἱ μεθυσκόμενοι ἐκ τῶν πρώτων τῆς ζωῆς ἐντροπυλῶσεων.

Ὁ Ἀλῆς ὑπεδέχτο τὸν Ἰουσοῦφ μὲ ὄλον τὸ σέβας, τὸ ὀφειλόμενον εἰς τὸν υἱὸν πασᾶ· τῷ ἐξέφρασε, καὶ μὲ πολὺ ὠραίας μάλιστα φράσεις, τὰς εὐχαριστίας του διὰ τὴν τιμητικὴν πρότασιν ἣν τῷ ἔκαμνεν· ἀλλὰ κατὰ βάθος ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν ἔμενεν ἄκαμπτος. Ἄν δὲν εἶχεν ἔργον, δὲν θὰ ἐλάμβανε τὴν κόρην του. Μέσος ὅρος δὲν ὑπῆρχεν. Ὁ νέος ἐνόμιζεν ὅτι τὸ Θεόλητηρον τῶν ὀφθαλμῶν θὰ ἤρχετο εἰς ἐπικουρίαν του· ἀλλὰ τὸ Θεόλητηρον τῶν ὀφθαλμῶν οὐδαμῶς ἐφαίνετο· καὶ ὑπῆρχε λόγος σπουδαιότητος, οὗ ἕνεκα δὲν ἠδύνατο νὰ παρακούσῃ τὸν πατέρα της, οὗτος δὲ ἦτο ὅτι ὁ συνετὸς Ἀλῆς οὐδὲ λέξιν τῇ ἀνέφερε περὶ τοῦ γάμου καὶ ἀπὸ τῆς ἐπισκέψεως τοῦ γελοιοποιοῦ ἐκράτει αὐτὴν κεκλεισμένην ἀσφαλῶς εἰς τὸ οἶκόν της.

Ὁ υἱὸς τοῦ πασᾶ κατήλθε τοῦ ὄρους μὲ κεκυφίαν τὴν κεφαλὴν. Τί νὰ κάμῃ; Νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Δαμασκὸν καὶ νὰ καταστῇ τὸ ἀντικείμενον τῶν σκωμμάτων τοῦ πατρὸς του; οὐδέποτε ὁ Ἰουσοῦφ θὰ ὑπέμενε τοιοῦτόν τι. Ν' ἀπολέσῃ τὸ Θεόλητηρον τῶν ὀφθαλμῶν; προτιμότερος ὁ θάνατος. Νὰ μεταπέσῃ τὸν ἐπίμονον γέροντα βοσκόν; δὲν τὸ ἐνόμιζε παντελῶς εὐκόλον. Καὶ σχεδὸν ἤρχισε νὰ μεταμελήται διότι περίεστη εἰς τὴν δυσχερῇ ταύτην θέσιν ἐκ τῆς μεγάλης αὐτοῦ ἀγαθότητος.

Ἐν τῷ τοιαύτῳ θλίβεσθαι σκέψεις κατέτρυχον τὸν νοῦν του, παρετήρησεν ὅτι ὁ ἵππος του, ἀφελὲς ἐλεύθερος, εἶχε παρεκτραπῇ τῆς εὐθείας ὁδοῦ. Εὗρίσκετο εἰς ἄδενδρον μέρος μεγάλου τινὸς ἐλαϊῶνος. Μακρόθεν ἐφαίνετο χωρίον τι· καπνὸς κυανωπὸς ἀνέθρωςκεν ὑπὲρ τὰς στέγας, ἠκούοντο δὲ εὐκρινῶς ὕλακαὶ κυνῶν, καὶ ἄσμα-τα ἐργατῶν, καὶ ἤχος διαφόρων ἐργαλείων.

Ἰδέα τις ἐπῆλθε τότε εἰς τὸν Ἰουσοῦφ. Τί τὸν ἐμπόδιζε νὰ μάθῃ ἔργον τι; Μήπως ἦτο τοῦτο δύσκολον; Καὶ ἔπειτα τὸ Θεόλητηρον τῶν ὀφθαλμῶν δὲν ἤξιζε πᾶσαν ὑπὲρ αὐτῆς οὐσίαν; Ὁ νέος προσέδεσεν εἰς μίαν ἐλαίαν τὸν ἵππον του, τὰ ὕπλα, τὸ κεντητὸν φόρεμα καὶ τὴν κίδαριν του. Εἰς τὴν πρώτην δὲ οἰκίαν ἣν ἀπῆντησεν, εἶπεν ὅτι τὸν ἐγύμνωσαν οἱ Βεδουῖνοι, καὶ ἠγόρασε χονδροειδὲς τι ἔνδυμα· οὕτω δὲ μετῃμφισμένος περιήρχετο ἀπὸ θύρας εἰς θύραν, ἐξαιτούμενος νὰ τὸν προσλάβωσιν ὡς μαθητευόμενον.

Ὁ Ἰουσοῦφ εἶχε φυσιογνωμίαν τοσοῦτω προ-

σηνῇ, ὥστε πᾶς τις μετὰ χαρᾶς τὸν ἐδέχετο· ἀλλ' αἱ προτάσεις, τὰς ὁποίας τῷ ἔκαμνον, τὸν ἐτρόμαζον. Ὁ σιδηρουργὸς μόλις ἐντὺς δύο ἐτῶν ἠδύνατο νὰ τῷ διδάξῃ τὴν τέχνην του, ὁ ἀγροπολάστῃς ἐντὸς ἐνὸς, ὁ κτίστῃς ἐντὸς ἐξ μηνῶν· αἰῶνες δλόκληροι διὰ τὸν Ἰουσοῦφ! Ὁ υἱὸς τοῦ πασᾶ ἐδίσταζε νὰ ὑποκύψῃ εἰς τόσῳ μακρὰν δουλείαν, ὅτε φωνή τις εὐήχως τὸν ἐκάλεσεν.

— Ἐ, παιδί μου, τῷ εἶπεν, ἐὰν βιάζεσαι καὶ δὲν θέλῃς μεγάλα πράγματα, ἔλα μαζί μου· εἰς ὁκτὼ ἡμέρας θὰ σὲ κάμω νὰ κερδίῃς τὸ ψωμί σου.

Ὁ Ἰουσοῦφ ἤγειρε τὴν κεφαλὴν· εἰς ἀπόσαςιν τινῶν βημάτων πρὸ αὐτοῦ ἐκάθητο σταυροποδητὴ μικρόσωμὸς τις καὶ παχὺς ἄνθρωπος, εὐθύμου φυσιογνωμίας καὶ προγαστρω· ἦτο καλαθοποιός. Περιεστοιχισμένος ὑπὸ πολυχρόμων ἀχύρων καὶ βρούλων, ἔπλεκε μετ' ἐπιδεξιότητος ψιάθους, ὅς ἀκολούθως ἔκοπτε καὶ ἔρραπτεν, ὅπως ἐξ αὐτῶν κατασκευάζει καλὰ θία, κἀνιστρα, τάπητας καὶ πῖλους ποικιλομόρφους καὶ πολυχρώμους. Παρεῖχε θέαμα θέλγον τοῦς ὀφθαλμούς.

— Εἶσαι ὁ διδάσκαλός μου, εἶπεν ὁ Ἰουσοῦφ λαβὼν τὴν χεῖρα τοῦ καλαθοποιοῦ. Καὶ ἂν κατορθώσῃς νὰ μὲ μάθῃς εἰς δύο ἡμέρας τὴν τέχνην σου, θὰ σὲ ἀνταμείψω γενναίως διὰ τὸν κόπον σου. Νὰ καὶ μίαν προκαταβολήν.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἔριψε δύο χρυσᾶ νομίσματα εἰς τὸν ἔκθαμβον χειρῶνακτα.

Βεβαίως δὲν εἶναι πρᾶγμα σύνθητες μαθητευόμενος σκορπίζων ἀφειδῶς χρυσίον. Ὁ καλαθοποιὸς οὐδαμῶς ἀμφέβαλεν ὅτι εἶχε νὰ κάμῃ μὲ κἀνένα μετῃμφισμένον ἡγεμόνα· τούτου ἕνεκα ἔκαμε θαύματα εἰς τὴν διδασκαλίαν του. Ἐπειδὴ δὲ ὁ μαθητευόμενός του οὕτε νοημοσύνης οὕτε προθυμίας ἐστέρειτο, πρὸ τῆς ἐσπέρας τὸν ἐδίδασκεν ὅλα τὰ μυστήρια τῆς τέχνης του.

— Παιδί μου, τῷ εἶπε, κατηρτίσθης τέλειος καλαθοποιὸς καὶ θὰ κρίνης μόνος σου ἂν ὁ διδάσκαλός σου ἦναι ἄξιος τῆς προωρισμένης ἀντιμισθίας σου. Ἰδοὺ ὁ ἥλιος βασιλεύει τώρα· εἶναι ἡ συνειθισμένη ὥρα, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπιστρέφουσιν ἐκ τῆς ἐργασίας των οἱ ἄνθρωποι καὶ διέρχονται πρὸ τῆς θύρας μου. Λάβε αὐτὴν τὴν ψάθην, τὴν ὁποίαν ἔπλεξας μόνος σου καὶ εἰπὲ ὅτι τὴν πωλεῖς. Ἡ δὲν γνωρίζω τὴν τέχνην μου, ἢ ἡμπορεῖς νὰ τὴν πωλήσῃς τέσσαρας παράδες. Καὶ δι' ἓνα ἀρχάριον εἶναι πολὺ καλὴ ἡ τιμή.

Ὁ καλαθοποιὸς δὲν ἠπατάτο· ὁ πρῶτος ἀγοραστής προσέφερε τρεῖς παράδες, ὁ Ἰουσοῦφ τὸν ἐζήτησε πέντε· καὶ ἐδέσσε νὰ καταναλωθῇ μία δλόκληρος ὥρα εἰς φωνὰς καὶ παζάρια ὅπως συγκατατεθῇ νὰ δώσῃ τέσσαρας παράδες.

Ἐξήγαγε τὸ μακρὸν θαλάντιόν του, παρετήρησεν ἐπανελημμένως μετὰ προσοχῆς τὴν ψίαθον, εἶπεν ὅτι δὲν εἶναι τόσῳ καλὴ καὶ τέλος ἀπεφάσισε νὰ μετρήσῃ εἰς τὸν υἱὸν τοῦ πασᾶ ἐν πρὸς ἐν τὰ τέσσαρα χάλκινα κερμάτια. Ἀλλ' ἀντὶ νὰ λάβῃ τὸ ποσὸν ἐκεῖνο, ὁ Ἰουσοῦφ ἔδωκεν ἐν χρυσοῦν νόμισμα εἰς τὸν ἀγοραστήν καὶ δέκα εἰς τὸν καλαθοποιόν, καὶ ἀρπάσας τὸ ἀριστούργημά του, ἐξῆλθε τοῦ χωρίου, τρέχων ὡς μαινόμενος. Φθὰς δὲ πλησίον τοῦ ἵππου του, ἔστρωσε κατὰ γῆς τὴν ψίαθον, περιετύλιξε τὴν κεφαλὴν μὲ τὸ βουρνούδιόν του, καὶ ἐκοιμήθη ὕπνον λίαν τεταραγμένον ἀλλ' εὐχάριστον καὶ γλυκύν, ὁποῖον οὐδέποτε ἄλλοτε ἐπὶ ζωῆς του ἐδοκίμασε.

Κατὰ τὰ χαράγματα, ὅταν ὁ Ἀλῆς ἔφερε τὰ πρόβατά του εἰς τὴν βοσκήν, ἐξεπλάγη μεγάλως ἰδὼν τὸν Ἰουσοῦφ ἐξηλωμένον ὑπὸ τὴν γηραιάν κερατέαν. Μόλις εἶδε τὸν βοσκὸν ὄνεαν ἡγήθη, καὶ λαβὼν τὴν ψίαθον, ἐφ' ἧς ἦτο κατακεκλιμένος,

— Πάτερ μου, τῷ εἶπε, ἀπήτησας νὰ μάθω μίαν τέχνην· ἔμαθον καὶ ἰδοὺ ἡ ἐργασία μου· παρατήρησέ την.

— Εἶναι πολὺ καλὸν κομμάτι, εἶπεν ὁ Ἀλῆς· ἂν καὶ δὲν ἦναι πολλὰ καλὸν πλεγμαίνον, εἶναι ὅμως ἀρκετὰ χρήσιμον. Τί κερδίζει ὅποιος κατασκευάζῃ μίαν τοιαύτην ψίαθον καθ' ἡμέραν;

— Τέσσαρας παράδες, ἀπεκρίθη ὁ Ἰουσοῦφ, καὶ ὅταν συνειθίσω καλλίτερον θὰ κατασκευάζω δύο τοῦλάχιστον καθ' ἡμέραν.

— Ἄς μὴ θέλωμεν καὶ πολλὰ, ὑπέλαβεν ὁ Ἀλῆς. Τέσσαρες παράδες καθ' ἡμέραν δὲν εἶναι πολλοί· ἀλλὰ τέσσαρες παράδες σήμερον καὶ τέσσαρες παράδες αὔριον κάμνουν ὁκτὼ, καὶ τέσσαρες μεθαύριον δώδεκα. Τέλος εἶναι μία τέχνη καὶ δύναται κανεὶς νὰ ζήσῃ μὲ αὐτὴν, καὶ, ἂν εἶχα καὶ ἐγὼ νοῦν νὰ μάθω μίαν ὅταν ἦμην πασᾶς, δὲν θὰ ἠναγκαζόμην νὰ γίνω βοσκός.

Ποῖος ἐξεπλάγη ἀπὸ τοὺς λόγους τούτους; Βεβαίως ὁ Ἰουσοῦφ. Ὁ Ἀλῆς τῷ διηγήθη ὅλην τὴν ἱστορίαν του· καὶ διεκινδύνευε μὲν τοιοῦτοτρόπως τὴν κεφαλὴν του, ἀλλ' εἶναι συγγνωστὴ ὀλίγη ματαιοφροσύνη εἰς ἓνα πατέρα. Νυμφεῶν τὴν κόρην του, ὁ Ἀλῆς ἤθελε νὰ δείξῃ εἰς τὸν γαμβρόν του ὅτι τὸ Θεόλητηρον τῶν ὀφθαλμῶν ἦτο ἀνταξία σύζυγος υἱοῦ πασᾶ.

Κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην τὸ ποίμνιον ἐπανῆλθεν εἰς τὴν μάνδραν του πολὺ πρὸ τῆς ὥριστημένης ὥρας. Ὁ Ἰουσοῦφ ἠθέλησεν εὐχαριστήσῃ αὐτοπροσώπως τὸν ἀγαθὸν χωρικὸν ὅστις ἐδέχθη καὶ περιέθαλψε τὸν Ἀλῆν καὶ τὴν κόρην του· τῷ ἔδωκε τὸ θαλάντιον πλήρες χρυσοῦ πρὸς ἀνταμοιβὴν τῆς φιλανθρωπίας του. Οὐδὲν ἐλευθερώτερον εὐτυχὸς ἀνθρώπου. Τὸ Θεόλητηρον τῶν ὀφθαλμῶν, παρουσιασθεῖσα εἰς τὸν κυνηγόν

τοῦ ὄρους καὶ μαθοῦσα τὰ σχέδια τοῦ Ἰουσοῦφ, εἶπεν ὅτι τὸ πρῶτιστον καθήκον θυγατρὸς εἶναι ἡ ὑπακοὴ εἰς τὸν πατέρα. Εἰς παρομοίας περιπτώσεις λέγουσιν, ὅτι ἐν Τουρκίᾳ αἱ νεάνιδες δεικνύουσι πάντοτε εὐπειθεῖαν ἀπαράμιλλον εἰς τοὺς γονεῖς των.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐσπέραν, ὅπως οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἀργοπορήσωσιν, ἔλαβον τὴν εἰς Δαμασκὸν ἄγουσαν. Οἱ ἵπποι ἦσαν ταχεῖς, καὶ πρὸ τοῦ τέλους τῆς δευτέρας ἡμέρας ἐφθασαν εἰς τὴν πόλιν. Ὁ Ἰουσοῦφ ἠθέλησε ἀμέσως νὰ παρουσιάσῃ τὴν μελλονυμφὸν του εἰς τὴν μητέρα του. Πόσον δ' ἐχάρη ἡ σουλτὰνα εἶναι περιττὸν νὰ τὸ εἴπωμεν. Μετὰ τὰς πρώτας θωπείας δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατηθῇ, ἀλλὰ ἔτρεξεν εἰς τὸν συζυγόν της, καὶ ὅπως τῷ δείξῃ ὅτι εἶχε πλεόστον αὐτοῦ πνεῦμα, τῷ ἀπεκάλυψε χαίρουσα τὴν καταγωγήν τῆς ὠραίας νύμφης των.

— Μὰ τὸν Ἀλλάχ! ἀνεφώνησεν ὁ πασᾶς, θωπεύων τὴν μακρὰν αὐτοῦ γενειάδα, ὅπως λάβῃ στάσιν σοβαρὰν καὶ ἀποκρύψῃ τὴν ταραχὴν του· καὶ στοχάζεσαι, κυρία, ὅτι αὐτὸ τὸ ὁποῖον λέγεις, ἐγὼ δὲν τὸ ἐγνωρίζω; Καὶ θὰ ἐδίδον ποτὲ τὴν συγκατάθεσίν μου εἰς τὸν γάμον, ἐὰν δὲν ἦμην ἐν γνώσει τοῦ μυστικοῦ, τὸ ὁποῖον τόσον σὲ ἐξέπληξε; Μάθε λοιπὸν πῶς, ὅταν ἦναι κανεὶς πασᾶς, γνωρίζει τὰ πάντα.

Ταῦτα εἰπὼν, εἰσῆλθε παράυτα εἰς τὸ γραφεῖόν του, ὅπως γράψῃ εἰς τὸν σουλτάνον νὰ τὸν διατάξῃ τι νὰ κάμῃ τὸν Ἀλῆν. Διότι δὲν εἶχε ποσὸς κατὰ νοῦν νὰ δυσαρεστήσῃ τὸν μέγαν Παδισάχ διὰ τὰ μαῦρα·μάτια δύο ἐξορίστων. Ἡ νεότης ἐνασμενίζεται εἰς τὰς διαφορὰς περιπετείαις τοῦ βίου, ἀλλ' ὁ πασᾶς ἦτο ἀνὴρ σπουδαῖος καὶ ἐνδιεφέρετο μεγάλως νὰ ζήσῃ καὶ ν' ἀποθάνῃ πασᾶς.

Ὅλοι οἱ σουλτάνοι ἀγαπῶσι τὰς ἱστορίας, ἐὰν δώσωμεν πίστιν εἰς τὴν Χαλιμᾶν. Ὁ δὲ προστάτης τοῦ Ἀλῆ εἶχε διατηρήσει τὸν χαρακτῆρα τῶν προκατόχων του. Ἐστειλεν ἐπιτήδες πλοῖον εἰς Συρίαν, ἵνα τῷ φέρῃ εἰς Κωνσταντινούπολιν τὸν πρῶτον διοικητὴν τοῦ Βαγδατίου. Ὁ Ἀλῆς ῥακένδυτος καὶ τὴν ποιμενικὴν καλαύροπα κρατῶν, ὠδηγήθη εἰς τὸ σεράγιον, καὶ ἐνώπιον πολυπληθοῦς ὁμηγύρεως ἔσχε τὴν δόξαν νὰ διασκεδάσῃ τὸν κύριόν του καὶ σουλτάνον του ἐπὶ δλόκληρον δειλινόν.

Ἄμα ὁ Ἀλῆς ἀπεπεράτωσε τὴν διήγησίν του καὶ ὁ σουλτάνος διέταξε νὰ τὸν περιβάλλωσι διὰ τιμητικοῦ καφτανίου. Ἀπὸ πασᾶν ἡ Ἀδ-σοῦ Μεγαλειότης τὸν ἔκαμε βοσκόν· ἡδὴ δὲ, θέλουσα νὰ ἐκπλήξῃ τὸν κόσμον διὰ νέου θαύματος τῆς παντοδυναμίας της, ἀπὸ βοσκὸν τὸν ἔκαμνε πάλιν πασᾶν.

Εἰς τοιαύτην περιφανῇ ἐνδείξιν εὐνοίας ἄ-πασα ἡ αὐτὴ ἐπεκρότησεν. Ὁ Ἀλῆς ὅμως ἐρρίφθη εἰς τοὺς πόδας τοῦ σουλτάνου, ὅπως ἀ-

ποποιηθῇ τιμὴν, μηδὲν ἐνέχουσιν γόητρον δι' αὐτὸν πλέον. Δὲν ἤθελεν, ἔλεγε, νὰ διατρέξῃ τὸν κίνδυνον ν' ἀπαρέσῃ καὶ ἐκ δευτέρου εἰς τὸν κυριάρχην τοῦ κόσμου, καὶ ἐξητεῖτο ὅπως ἀφεθῇ νὰ γηράσῃ ἐν ἀφανείᾳ, εὐλογῶν τὴν γενναίαν χεῖρα, ἥτις ἐξήγαγεν αὐτὸν ἐκ τῆς ἀβύσσου, εἰς ἣν δικαίως εἶχεν ἐμπέσει.

Ἡ τόλμη τοῦ Ἀλῆ ἐτρόμαξε τοὺς παρευρισκομένους, ἀλλ' ὁ σουλτάνος ἐμειδίασεν.

— Ὁ Θεὸς εἶναι μέγας, ἐφώνησε, καὶ καθ' ἐκάστην νέαν μᾶς ἐπιφυλάττει ἐκπλήξιν. Εἴκοσι χρόνους εἶμαι σουλτάνος καὶ πρῶτην ἡδὴ φορὰν ὑπήκοός μου ἐξαίτεται νὰ μὴ τῷ δοθῇ οὐδὲν ἀξίωμα. Διὰ τὸ σπάνιον τοῦ πράγματος, Ἀλῆ, ἐκπληρωθῇ τῇ αἰτησίᾳ σου. Ἀπαιτῶ μόνον παρὰ σοῦ νὰ δεχθῇς ἐν δώρον χιλίων πούγγων, ¹ διότι δὲν θέλω νὰ μὲ ἀφίσῃ κανεὶς μὲ κενὰς τὰς χεῖρας.

Ἐπιστρέψας εἰς Δαμασκὸν, ὁ Ἀλῆς ἠγόρασεν ὠραῖόν τινα κήπον, βεῖθοντα πορτοκαλῶν, κινεῶν, δαμασκηνῶν καὶ ἀμπέλων. Ἡ μόνη δὲ διασκέδασίς του συνίστατο εἰς τὸ νὰ σκάπτῃ, νὰ σκαλίῃ, νὰ ποτίῃ, νὰ κλαδεύῃ τὴν ἐσπέραν κατεκλίνετο κεκμηκὼς τὸ σῶμα καὶ ἤρεμον ἔχων τὴν ψυχὴν τὴν δὲ πρῶταν ἠγείρετο εὐδιάθετος τὸ σῶμα καὶ μὲ καρδίαν ἐλαφράν.

Τὸ *Θελητήριον* τῶν *ὀφθαλμῶν* ἔτεκε τρεῖς υἱοὺς, ὠραιότερους τῆς μητρὸς των. Ὁ γέρον Ἀλῆς ἐπεμελήθη τῆς ἀνατροφῆς αὐτῶν. Ἐδίδαξε καὶ τοὺς τρεῖς τὴν γεωπονίαν, εἰς ἕνα δ' ἔκαστον ἀνὰ μίαν τέχνην. Ὅπως δὲ ἐγχαράξῃ εἰς τὰς καρδίας των τὰ διδάγματα, ἅτινα ἐκ τῆς ἐξορίας ἐπορίσθη, ὁ Ἀλῆς ἀπετύπων ἐπὶ τῶν τοίχων τῆς οἰκίας καὶ τοῦ κήπου τοῦ τὰ ὠραιότερα χωρία τοῦ Κορανίου, ὑπεράνω δὲ τούτων ἔθεσε τ' ἀκόλουθα συνετὰ γινωμικά, τὰ ὁποῖα καὶ ὁ Προφήτης αὐτὸς ἠδύνατο νὰ θεωρήσῃ ὡς ἴδια. Ἡ ἐργασία εἶναι ὁ μόνος θησαυρὸς, ὁ μηδέποτε ἀπολλύμενος. — *Αἱ χεῖρες αἱ ἐργαζόμεναι οὐδέποτε ἐπαιτοῦσιν.* — Ὅταν κατανοήσῃς τί ἀπαιτεῖται πρὸς ἀπόκτησιν ἐνὸς παρᾶ, θὰ σέβῃσαι τὴν ἐργασίαν καὶ τὸν κόπον τοῦ ἀλλοῦ. — Ἡ ἐργασία φέρει υἱεῖαν, σοφίαν καὶ χαράν. — Ἐργασία καὶ πλῆξις οὐδέποτε κατ' ὁρμὴν ὑπὸ τὴν αὐτὴν στέγῃν.

Ὑπὸ τοιούτων σοφῶν διδαγμάτων ἐμπορούμενοι ἐμεγάλωσαν οἱ τρεῖς υἱοὶ τοῦ Θελητήρου τῶν *ὀφθαλμῶν*. Πάντες ἐγένοντο πασάδες. Ἐπωφελήθησαν τῶν διδαγμάτων τοῦ πάππου των; Πιθανόν, καὶ τοὶ τὰ τουρκικὰ χρονικὰ οὐδαμῶς ποιοῦσι μνεῖν τούτου. Ἐν τούτοις τὰ πρῶτα τῆς νεότητος μαθήματα δυσκόλως λησμονοῦνται καὶ εἰς τὴν ἀνατροφὴν, ἣν ἐλάβομεν, ὁφείλομεν τὰ τρία τέταρτα τῶν ἐλαττωμάτων μας καὶ τὸ ἥμισυ τῶν ἀρετῶν μας. Ἄς ἐνθυμηθῶμεν τί ὀφείλομεν εἰς τοὺς γονεῖς ἡμῶν καὶ

1. 350 περίπου χιλ. δραχμῶν.

ἃς συλλογισθῶμεν ὅτι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οἱ κακοὶ καὶ οἱ πασάδες εἶναι παιδία κακῶς ἀνατετραμένα.

N. Γ. Π.

ΠΩΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΖΕΤΑΙ ΜΙΑ ΒΕΛΟΝΗ

— Ἀφῆσε, καλὲ, διὰ μίαν βελόνην κάμνεις ἔτσι! ἔλεγεν ἡ μικρὰ Μαρία πρὸς τὸν ἀδελφόν της Γεώργιον, ὁ ὁποῖος εἶχε χωθῇ ὑπὸ τὴν τράπεζαν διὰ νὰ εὕρῃ τὴν βελόνην, ἥτις τῆς εἶχε πέσει.

— Ὁ Κ. Ἀστυκὸς, ὅστις καθήμενος ἀναπαυτικὰ εἰς τὴν πολυθρόναν του ἀνεγίνωσκε τὴν ἐφημερίδα του, ἐσήκωσε τὴν κεφαλὴν ἄμα ἤκουσε τὴν ἐπιφώνησιν τῆς θυγατρὸς του.

— Διὰ μίαν βελόνην! ἔτσι; ἔστράφη λέγων πρὸς τὴν Μαρίαν· ἂν ἤξευρες πόση ἐπιμέλεια καὶ πόση ὑπομονὴ ἐχρειάσθη διὰ νὰ κατασκευασθῇ αὕτη ἡ βελόνη, δὲν θὰ ὠμίλεις μὲ τόσῃ περιφρόνησιν δι' αὐτήν. Πόσοι ἐργάται νομίζεις ὅτι χρειάζονται διὰ νὰ κάμωσι μίαν βελόνην;

— Εὐρύω καὶ ἐγὼ, ἀπεκρίθη ἡ Μαρία, πιστεύω ὅτι ἕνας, δύο τὸ πολὺ, φθάνουν.

— Σοῦ λέγω λοιπὸν ὅτι εἶσαι ἀπατημένη, διότι ἂν λογαριάσῃς ἀπὸ τὴν κατασκευὴν τοῦ σύρματος, ἕως εἰς τὸ δίπλωμα τῶν μικρῶν φακέλλων, οἱ ὁποῖοι περιέχουν τὰς βελόνας, κάθε ἐν ἀπὸ τὰ μικρὰ αὐτὰ καὶ λεπτὰ ἐργαλεῖα περνᾷ ἀπὸ τὰς χεῖρας ἑκατὸν εἴκοσιν ἐργατῶν κατὰ μέσον ὅρον.

— Ἀ! σὲ παρακαλῶ, πατέρα, ἐφώνησεν ὁ Γεώργιος, ἐξήγησέ μου πῶς ἐν τόσῳ ἀσήμαντον πρᾶγμα χρειάζεται τόσῃ ἐργασίαν.

— Εὐχαρίστως, παιδί μου, ἀπεκρίθη ὁ Κ. Ἀστυκὸς, ἀλλὰ πρέπει πρῶτον νὰ μάθῃς ὅτι ἡ βελόνη ἔχει μόνον δὲν εἶνε πρᾶγμα ἀσήμαντον, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας εἶνε ἐν ἐκ τῶν σημαντικωτέρων ἐργαλείων, τὰ ὁποῖα ἐφεῦρεν ὁ ἀνθρώπινος νοῦς καὶ ἐν ἐξ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα περισσότερον ἐβοήθησαν τὸν ἄνθρωπον νὰ ὑψωθῇ ὑπεράνω τοῦ κτήνους. Πῶς ἄλλως ἡμπόρει ὁ ἄνθρωπος νὰ τελειοποιήσῃ τὴν ἐνδυμασίαν του, νὰ συρράπτῃ τὰ χωρισμένα κομμάτια καὶ νὰ τὰ κάμνῃ ἐνδυμα; Πόσα λεπτότατα κεντήματα, πόσα ὠραῖα πράγματα δὲν γίνονται διὰ τῆς βελόνης καὶ εἰς πόσας πτωχὰς δὲν παρέχει αὕτη ἐργασία καὶ ἐπομένως τὸν ἄρτον τὸν ἐπιούσιον!

Τὸ πρῶτον μέρος τῆς κατασκευῆς τῶν βελόνων συνίσταται εἰς τὸ νὰ γείνη ἐκ τοῦ σιδήρου τὸ λεγόμενον σύρμα. Ἀγοράζει ὁ κατασκευαστὴς ῥάβδους ἀκατεργάστου σιδήρου καὶ χύνει αὐτὰς διὰ μέσου χαλυβδίνων πλακῶν διατρυπημένων. Αἱ πλάκες αὗται ἔχουσι τρύπας αἱ μὲν μεγαλητέρας, ἄλλαι μικροτέρας, ἄλλαι βαθμηδὸν πάλιν μικροτέρας καὶ οὕτως ἐφεξῆς, ὥστε διαπερνᾷ ὁ σιδηρὸς δι' ὅλων, ἕως οὗ τὸ παραγόμενον σύρμα,

τὸ ὁποῖον λέγεται οὕτω διότι σύρεται τρόπον τινὰ ὁ σιδηρὸς διὰ τῶν πλακῶν ἐκείνων, λάβῃ τὴν ἀπαιτουμένην διάμετρον. Τότε δὲ περιτυλίσσεται τὸ σύρμα δλόγυρα εἰς μεγάλην κουδίστραν, τὴν ὁποίαν οἱ τεχνῖται ὀνομάζουν τύμπανον.

Οἱ κύλινδροι οὗτοι ἐπιμελῶς τακτοποιοῦνται κατὰ μεγέθη, ἔπειτα δὲ κόπτονται εἰς δύο, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀποτελέσωσι δύο δέσμας ἴσας κατὰ τὸ μήκος. Ὁ ἐργάτης λαμβάνει τότε μίαν δέσμην ἐκ τῶν δύο καὶ τὴν πλησιάζει εἰς μηχανὴν ὠπλισμένην μὲ ψαλίδια κινούμενα διὰ τοῦ ἀτμοῦ, τὰ ὁποῖα κόπτουσι τὸ σύρμα εἰς κομμάτια μακρὰ, ὅσον δύο βελόνας. Ἐμπορεῖς δὲ νὰ φαντασθῇς πόσῃ δυνάμει ἔχει αὕτη ἡ μηχανή, ἅμα μάθῃς ὅτι εἰς μίαν ἡμέραν ἐκ δέκα ὥρων δύναται νὰ προετοιμάσῃ 800,000 βελόνας.

— Τί λές, διέκοψεν ἡ μικρὰ Μαρία, 800,000 βελόνας εἰς μίαν ἡμέραν;

— Καὶ τοῦτο δὲν εἶνε ἀκόμη τίποτε. Ὑπάρχουσι καταστήματα; τὰ ὁποῖα κατασκευάζουν ἕως 100 ἑκατομμύρια βελόνας τὴν ἑβδομάδα.

Τὰ κομμάτια τοῦ σύρματος, τὰ περνοῦν ἔπειτα δι' ἄλλης μηχανῆς, ἡ ὁποία χρησιμεύει εἰς τὸ νὰ τὰ ἱσάξῃ, διότι εἶνε λυγισμένα καὶ ἐξ αἰτίας τῆς περιτυλίξεώς των δλόγυρα εἰς τὸ τύμπανον καὶ ἐξ αἰτίας τῶν ψαλιδίων, τὰ ὁποῖα τὰ ἔκοψαν. Διὰ νὰ ἱσάξουν δὲ τὰ κομμάτια αὐτὰ, τὰ ἐνδύνουν εἰς δέματα ἐκ ὧ ἕως 6,000, τὰ ὁποῖα περιδένουν μὲ σιδηρὰ δακτύλια καὶ τὰ υποβάλλουν ἔπειτα εἰς πολὺ δυνατὴν πίεσιν. Ἀπ' οὗ γείνη καὶ ἡ ἐργασία αὕτη, τότε παραλαμβάνουν τὰς βελόνας οἱ λεγόμενοι ἀκονισταί. Οἱ ἐργάται οὗτοι, τρίβοντες τὰς ἄκρας τῶν βελόνων εἰς μικρὰν μύλην, σχηματίζουν τὴν αἰχμὴν. Ὁ ἀκονιστὴς λαμβάνει μίαν φοῦκταν βελόνων, τὰς ὁποίας διὰ μιᾶς υποβάλλει εἰς τὴν μύλην, προσέχων πάντοτε νὰ δίδῃ εἰς αὐτὰς διὰ τῶν δακτύλων περιστροφικὴν κίνησιν.

— Μεταχειρίζονται τάχα καὶ νερὸν δι' αὐτὸ τὸ ἀκόνισμα; ἠρώτησεν ὁ Γεώργιος.

— Ὁχι, διότι τὸ νερὸν θὰ ἔκαμνε τὰς βελόνας νὰ σκωριάσουν.

Ἡ αἰχμὴ τῆς βελόνης τριβομένη εἰς τὴν μύλην σπινθηροβολεῖ, ἀκονίζεται, μηκύνεται καὶ γίνεται τέλος τῷ ὄντι αἰχμὴ βελόνης. Ἡ ἐργασία αὕτη ἦτο πρὶν λίαν ἐπικίνδυνος καὶ σχεδὸν θανατηφόρος. Πολλοὶ ἐργάται ἐκ τούτου ἀπωλέσθησαν. Καὶ τῷ ὄντι λεπτοτάτη κόνις ἀμολίθου καὶ χάλυβδος, ἀδιόρατος σχεδὸν ἀναπνέει ἐπὶ τῶν δακτύλων τοῦ ἀκονίζοντος καὶ εἰςδύουσα εἰς τοὺς πνεύμονας αὐτοῦ τῷ ἐπιφέρει ἀφύκτως φθίσιν. Χιλιάδες νέων ἀπὸ εἴκοσι μέχρις εἰκοσιπέντε ἐτῶν ἡλικίας ἐγένοντο θύματα.

Εὐτυχῶς εὐφυῆς τις μηχανικὸς, ὁ Ἀγγλος Γεώργιος Πρίωρ, ἐφεῦρεν ἐν ἔτει 1809 μηχανήμα ἀπλούστατον καὶ ὀλιγοδάπανον, δι' οὗ μετριάζονται τὰ κακὰ, τὰ ὁποῖα προξενεῖ ἡ κόνις. Τὸ μηχανήμα τοῦτο οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ μέγα φουερόν τοῦ ὁποῖου τὸ φύσημα διευθύνεται πρὸς τὴν μύλην. Τοιοῦτοτρόπως ἡ φθοροποιὸς κόνις διώκεται μακρὰν καὶ δὲν βλάπτει τὸν ἐργάτην.

Εἰς μερικὰ καταστήματα, ἡ τρύπα τῆς βελόνης γίνεται ἀμέσως εἰς τὸ κομμάτιον τοῦ σύρματος, τὸ ὁποῖον, ὅπως εἶπομεν, εἶνε μακρὸν ὡς δύο βελόνας· συνήθως ὅμως πρῶτον κόπτεται ἡ βελόνη καὶ ἔπειτα τρυπᾶται.

Προτοῦ ὅμως τρυπηθῇ, πρέπει πρῶτον νὰ πλατυνθῇ καὶ νὰ γείνη λεῖα ἡ κεφαλὴ της, διότι ἄλλως αἱ τραχύτητες, τὰς ὁποίας ἐπέφεραν ἐπ' αὐτῆς τὸ ψαλίδιον, θὰ διέσχιζον ἔπειτα τὸ ὕφασμα τὸ ὁποῖον διὰ τῆς βελόνης θὰ ῥάπτηται. Ὁ ἐργάτης ὁ ἐπιφορτισμένος τὴν ἐργασίαν ταύτην λαμβάνει εἴκοσι περίπου βελόνας καὶ τὰς τοποθετεῖ κατὰ σειρὰν ἐπάνω εἰς μικρὸν ἀμμόνι, τότε δὲ διὰ μιᾶς σφυριᾶς πλατύνει ὅλα τὰ κεφαλάκια τῶν βελόνων. Ἐκείθεν τὰς λαμβάνει ἄλλος ἐργάτης καὶ τὰς θέτει ἐντὸς φοῦρνου (έιινε), ὅπου θερμαίνονται καὶ ἔπειτα βαθμηδὸν ψυχραίνονται πάλιν. Ἡ ἐργασία αὕτη ἔχει σκοπὸν νὰ καταστήσῃ τὰς βελόνας μᾶλλον εὐκόλους εἰς τὸ σφυρηλάτημα καὶ ὀλιγώτερον ὑποκειμένας εἰς τὸ σπάσιμον.

Αἱ βελόνας διατρυπῶνται ἐνίοτε διὰ μηχανῆς, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὅμως διὰ τῆς χειρὸς. Συνήθως ἔχουσιν εἰς τὰ καταστήματα παιδία διὰ νὰ ἐκτελῶσι τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην, ἡ ὁποία γίνεται ὡς ἐξῆς· τοποθετεῖται ἡ βελόνη ἐπάνω εἰς μολύβδινον ἀμμόνιον καὶ κατασκευάζεται ἡ τρύπα διὰ τρυπανίου καὶ σφυρίου, πρῶτον ἐκ τοῦ ἐνὸς καὶ ἔπειτα ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους. Τὰ παιδία ταῦτα ἀποκτῶσι ταχέως ἀξιοθύμαστον ἀκρίβειαν καὶ μεγίστην ταχύτητα. Πολυλάκις, ὅταν ξένοι ἐπισκέπτονται, τὰ βελονοποιεῖα, διὰ νὰ δείξωσι τὴν ἐπιτηδειότητά των θέτουσι τρεῖς ἐπὶ τοῦ ἀμμόνιου καὶ μὲ μίαν σφυριὰν τὴν διατρυπῶσι.

Μετὰ τὴν ἐργασίαν τοῦ τρυπήματος παραλαμβάνει τὴν βελόνην ἄλλος ἐργάτης καὶ δι' ἰδιαίτερου ἐργαλείου κατασκευάζει τὸ ἐξέχον ἐκείνου χεῖλος, τὸ ὁποῖον περικυκλίνει τὴν τρύπαν καὶ διὰ τοῦ ὁποῖου εὐκόλως περᾷ ἡ κλωστή. Τοιοῦτοτρόπως ἡ βελόνη γίνεται τελεία. Ἀκόμη ὅμως δὲν εἶνε καιρὸς νὰ παραδοθῇ εἰς τὸ ἐμπόριον. Ὑπολείπεται τὸ λεγόμενον στόμωμα. Διὰ νὰ στομωθῇ ἡ βελόνη, πυρδύνεται ἕως νὰ κοκκινήσῃ καὶ ἔπειτα ῥίπτεται εἰς ἀγγεῖον γεμάτον ψυχροῦ ὕδατος, ἔπειτα λειάνεται μὲ κόνιν σμύριδος καὶ τέλος καθαρίζεται. Δι' ἐκάστην δὲ ἐκ τῶν ἐργασιῶν τούτων ἡ βελόνη διέρχεται ἀπὸ τῶν χειρῶν πολλῶν ἐργατῶν.

Ἄφ' οὗ πάντα ταῦτα τελειώσουν διαχωρίζον-
ται αἱ βελόναι ἀναλόγως τοῦ μεγέθους των καὶ
ἐγκλείονται εἰς τοὺς γνωστοὺς μικροὺς φακέλ-
λους ἀνὰ δωδεκάδα ἢ ἀνὰ δύο δωδεκάδας. Ἄν
καὶ τὸση ἐργασία ἀπαιτῆται διὰ τὴν κατασκευὴν
μίας βελόνης, ἡ ἀξία ὅμως αὐτῆς εἶνε σχετικῶς
ἐλαχίστη· τοῦτο κατορθώθη χάρις εἰς τὴν τα-
κτοποίησιν καὶ τὸν καταμερισμὸν τῆς ἐργασίας,
διότι ἐὰν ἑκατὸν ἐργάται εἰς τὸ διάστημα μίας
ἡμέρας κατασκευάζουσι πολλὰς ἑκατοντάδας
χιλιάδων βελόνων, μόλις εἰς ἄνθρωπος, ἐὰν ἑκα-
μνε μόνος του ὅλην τὴν ἐργασίαν, ὅσον ἱκανὸς
καὶ ἂν ᾔη, θὰ ἠδύνατο νὰ κατασκευάσῃ ἐν δια-
στήματι δέκα ὥρων μίαν δωδεκάδα.

Ἡ ἐφεύρεσις τῆς βελόνης, ἐξ οἰοῦντο με-
τάλλου, ἀνέρχεται εἰς χρόνους πολὺ παλαιούς.
Κατὰ τὸ ἔτος μόνον 1370 γίνεται ἡ πρώτη
μνεῖα καταστήματος, ἐν ᾧ κατασκευάζονται χα-
λύβδινοι βελόναι, ἥτοι δὲ τοῦτο ἐν Νυρεμβέργῃ
τῆς Βαυαρίας. Ἐξ αὐτοῦ ἐπρομηθεύετο ἡ Εὐρώπη
πᾶσα. Ἡ βιομηχανία αὕτη εἰσήχθη τὸ πρῶτον
εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἐν ἔτει 1543, εἰς δὲ τὴν Γαλ-
λίαν πολὺ βραδύτερον, κατὰ τὸ δεύτερον ἡμισυ
τοῦ ΙΗ' αἰῶνος. Τὰ τελειότερα βελονοποιεῖα εἶνε
τὰ νῦν τὰ ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Γερμανίᾳ, καλῆτεροι
δὲ βελόναι θεωροῦνται αἱ ἀγγλικαὶ τῆς Βιομηγ-
χάμης.

II.

ΔΗΜΩΔΕΙΣ ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΜΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

ΜΑΪΟΣ

Ὁ Μάης ἔχει τ' ὄνομα κ' ὁ Ἀπρίλης τὰ λουλούδια.

Καιρὸς πούλει τὰ λάχανα κ' ὁ Μάης τὰ λουλούδια.

Ὁ Μάης ἔχει τ' ὄνομα κ' ὁ Θεριστής (Ἰούλιος) τὴν πείνα.

Στὸ κατηραμένο τόπο τὸ Μάη τὸ μῆνα βρέχει.

Τὴν αὐτὴν ιδέαν, περὶ τοῦ ἐπιβλαβοῦς τῆς
βροχῆς εἰς τὴν γεωργίαν κατὰ τὸν Μάιον, ἐκφρά-
ζουσι καὶ αἱ ἀκόλουθοι παροιμίαι:

Ἄν ἔπρεπε δὲν ἔδρεχε καὶ τὸ Μάη ἐχιδνίζε (ἡ ἑδροσολόγια).

Μάιος ἄβροχος, χρονὴ εὐτυχισμένη.

Παροιμία ἐν Πάτραις καὶ ἐν Ἡλείᾳ λεγομένη.

Μάιος ἄβροχος, μούστος ἄμετρος,

ἢ ἄλλως:

Μάης ἄβροχος, τρυγητὴς χαρούμενος.

Τοῦ Μάη τῆς νύχτας τὸ νερὸ τ' ἀλάφια ξεμονίξει.

Ξεμονίξει ταυτόσημον κατὰ τινὰς τῶ κα-
ταστρέφει, ἐπιφέρει τὸν θάνατον.

Κατὰ κεφάλι τὸ Μάη βάζει στᾶρι καὶ τὸν Αὐγουστο κρασί.
Ἐπὶ τῶν προώρων καὶ ἀκαταλλήλως γενομέ-
νων γεωπονικῶν ἐργασιῶν.

Μαθημένο νὰι τὸ ἀρνὶ νὰ κουρεύεται τὸ Μάη.

Οἱ ποιμένες, οἵτινες ἐκ τῶν χειμαδίων ἐπα-
νακάμπουσιν εἰς τὰς ὀρεινὰς νομάς ἀπὸ τῆς
ἐορτῆς τοῦ ἁγίου Γεωργίου, κείρουσι συνήθως
τὰ πρόβατά των περὶ τὰ τέλη Μαΐου, ἀπὸ τῆς
ἐορτῆς τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου καὶ μετέπειτα.
Ἡ παροιμία αὕτη λέγεται καὶ μεταφορικῶς ἐπὶ
τῶν συνειθισμένων νὰ ταλαιπωρῶνται καὶ νὰ
πάσχουσιν.

Ἀρνὶα καὶ ἐρίφια τὸ Μάη τὸ μῆνα δείχνουν.

Ζῆσε, μαῦρέ μου, νὰ φᾶς τὸ Μάη χλόη.

ἢ ἄλλως:

Ζῆσε, μαῦρέ μου, νὰ φᾶς τὸ Μάη τριφύλι καὶ τὸν Αὐ-
γουστο σταφύλι.

ἢ καὶ ἀπλῶς:

Ζῆσε, μαῦρέ μου, νὰ φᾶς τριφύλι.

Παροιμία λεγομένη μεταφορικῶς ἐπὶ τῶν ὑ-
πισχνουμένων πολλὰ διὰ τὸ μέλλον εἰς τοὺς ἑ-
χοντας χρεῖαν ἀμέσου καὶ ταχείας συνδρομῆς.

Ὅσοι μῆνες ἔχουν ῥῶ, τὸ κρασί δίχως νερό.

Ὅσοι μῆνες δὲν ἔχουν ῥῶ, τὸ κρασί μετὰ τὸ νερό.

καὶ ἄλλως:

Τὸ μῆνα ποῦ δὲν ἔχει ῥῶ
πῖνε κρασί μετὰ τὸ νερό.

Ἡτοι, κατὰ τοὺς μῆνας Σεπτέμβριον, Ὀκτώ-
βριον, Νοέμβριον, Δεκέμβριον, Ἰανουάριον, Φε-
βρουάριον, Μάρτιον καὶ Ἀπρίλιον, ὁ οἶνος ὠφε-
λεῖ πινόμενος ἄκρατος, ἐν ᾧ κατὰ τοὺς ἐπιλοί-
πους, στερουμένους τοῦ γράμματος ῥῶ, καλὸν
εἶναι νὰ συγκεράννεται μετ' ὕδατος.

Τὸ Μάη πῖνε τὸ νερό, τὸ Θεριστὴ τὸ ῥεῖδι,
τὸν Ἀλωνάρη τὸ κρασί νὰ ἰδῇς τὸ παλληκάρι.

Διαιτητικὸν παράγγελμα, οὐ ἄγνωστος ὁ
λόγος.

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΔΑΝΙΚΑ

H ΣΑΚΚΟΡΡΑΦΑ

Ἦτο μίαν φορὰν μία σακκορράφα, καὶ ἐφαν-
τάζετο ὅτι ἦτο ὠραία. Ἦθελε νὰ περνᾷ διὰ βε-
λὸν τοῦ κεντήματος.

— Προσέχετε, κρατεῖτέ με σφικτὰ, ἔλεγεν εἰς
τὰ δάκτυλα, τὰ ὅποια τὴν ἐκρατοῦσαν. Μὴ με
ἀφήσετε νὰ πέσω κατὰ γῆς, καὶ ἔπειτα δὲν θὰ
ἠμπορεῖτε νὰ με εὑρητε. Εἶμαι τόσο λεπτὴ!

Αὐτὰ ἔλεγεν ἡ σακκορράφα εἰς τὰ δάκτυλα,
τὰ ὅποια τὴν ἐκρατοῦσαν περασμένην με ῥάμματα
χονδρὸν καὶ χωρὶς κόμπων εἰς τὴν ἄκρην.

Καὶ ἐτρυποῦσαν τὰ δάκτυλα μετὰ τὴν σακκορ-
ράφην τὸ παποῦτσι τῆς μαγεύουσας, τὸ ὅποιον
εἶχε σκάσει καὶ ἔπρεπε νὰ ξαφθῇ.

— Αὐτὴ εἶναι πρόστυχη ἐργασία, ἔλεγεν ἡ
σακκορράφα. Δὲν ἠμπορῶ νὰ τρυπήσω αὐτὸ τὸ
δέρμα. Θὰ σπάσω! Θὰ σπάσω!

Καὶ τῷ ὄντι ἔσπασε.

— Δὲν τὸ ἔλεγα; εἶπεν ἡ σακκορράφα. Εἶμαι
τόσον λεπτὴ.

Τὰ δὲ δάκτυλα εἶπαν:

— Χωρὶς μύτην βελὸν δὲν ἀξίζει. Εἶναι διὰ
πέταμα.

Ἄλλ' ἀντὶ νὰ τὴν πετάξῃ, ἡ μαγεύουσα ἔ-
σταξε βουλοκέρει εἰς τὴν ἄκρην τῆς σπασμένης
σακκορράφης, καὶ ἔπειτα ἐκάρφωσε μετὰ αὐτὴν τὸ
μανδῆλὶ τὴν εἰς τὸ στῆθος τῆς.

— Λοιπὸν, ἔγεινα καρφίτσα τώρα, εἶπεν ἡ
σακκορράφα. Ἐγὼ τὸ ἔξευρα ὅτι καὶ θὰ γείνω
μίαν ἡμέραν! Ὅταν κανεὶς τὸ ἔχει μέσα του,
θὰ ὑπάγῃ ἐμπρὸς, ὅπως καὶ ἂν γυρίσουν τὰ πράγ-
ματα.

Καὶ ἐγελοῦσε μέσα τῆς ἄλλα δὲν ἠμπορεῖ κα-
νεὶς νὰ καταλάβῃ πότε γελᾷ μία σακκορράφα.
Καὶ ἀπὸ τὸ στῆθος τῆς μαγεύουσας ἐκύτταζεν
ἀριστερὰ καὶ δεξιὰ, κορδωμένη καὶ ὑπερήφανη.

— Τοῦ λόγου σου τί εἶσαι; ἠρώτησε τὴν
γειτόνισσάν τῆς, τὴν μικρὰν καρφίτσαν. Εἶσαι
ἀπὸ μάλαγμα; Μοῦ ἀρέσει ἡ περίεργη κεφαλὴ
σου. Κρίμα μόνον ὅτι εἶσαι τόσο μικρά. Ἀλλὰ
δὲν εἶναι τοῦ καθενὸς νὰ ἔχῃ κεφαλὴν ἀπὸ
βουλοκέρει.

Διὰ νὰ εἶπῃ ὅμως αὐτὰ ἡ σακκορράφα ἔτεν-
τώθη τόσο, ὥστε ἐξεκαρφώθη ἀπὸ τὸ μανδῆλὶ
καὶ ἔπεσεν εἰς τὸν νεροχύτην, ὅπου ἡ μαγεύουσα
ἐξέπλυνε τὰ πινάκια.

— Καὶ τώρα! εἶπεν ἡ πτωχὴ σακκορράφα.
Τώρα; Καλὸν κατευόδιον! Φθάνει μόνον νὰ
μὴ χαθῶ.

Καὶ πραγματικῶς ἐχάθη, καὶ μετὰ τὰ ἀκά-
θαρτα νερά κατήνησεν ἀπὸ τὸν νεροχύτην νὰ
εὑρεθῇ εἰς τὸ αὐλάκι τοῦ δρόμου.

Εἶμαι παραπολὺ καλὴ διὰ τὸν κόσμον, ἔλε-
γεν. Ἀλλ' ἐγὼ ἠξέσω τί ἀξίζω, καὶ ποῖα εἶμαι,
καὶ ἂς εὐρίσκωμαι εἰς τὸ αὐλάκι.

Δὲν ἔχασε τῷ ὄντι μήτε τὴν ἀξιοπρέπειαν,
μήτε τὴν εὐθυμίαν τῆς. Καὶ ἔβλεπε λογιᾶς λο-
γῆς πράγματα νὰ τρέχουν ἀπ' ἐπάνω τῆς εἰς τὸ
αὐλάκι: ἄχυρα καὶ ξυλάκια καὶ κομμάτια πα-
λαιῶν ἐφημερίδων.

— Πῶς τρέχουν, ἔλεγεν ἡ σακκορράφα. Καὶ
οὔτε τοὺς περνᾷ ἀπὸ τὸν νοῦν ὅτι ἐγὼ εἶμαι
ἐδῶ κάτω! Νὰ, τώρα περνᾷ ἐν ξυλάκι, καὶ
ἄλλο δὲν συλλογίζεται παρὰ τὸν ἑαυτὸν του, καὶ
δὲν ἐντρέπεται! Ἰδοὺ καὶ ἐν ἄχυρον τώρα. Πῶς
στρεφογυρίζει! Αἱ! ἔχε τὸν νοῦν σου νὰ μὴ
σκαλώσῃς εἰς καμμίαν πέτραν. Νὰ καὶ ἐν κου-
ρελάκι ἀπὸ μίαν ἐφημερίδα. Αἱ ἀνοήτεια! ὅσαι

ἦσαν τυπωμέναι ἐπάνω του ἐλητμονήθησαν πρὸ
καιροῦ, καὶ ὅμως θαρρεῖ ὅτι καὶ εἶναι καὶ
αὐτό! Ἐγὼ δὲ κάθημαι ἐδῶ ἡσυχῇ καὶ τα-
πεινῇ. Ἀλλὰ ἠξέσω τὸ τί εἶμαι καὶ τί ἀξίζω!

Μίαν ἡμέραν ἔπεσε πλησίον τῆς ἐν κομμάτι
υαλίνου ποτηρίου σπασμένον ἄλλ' ἡ σακκορράφα
τὸ εἶδε νὰ λάμπῃ καὶ ν' ἀστράπτῃ, ὥστε τὸ
ἐλάβεν εἰς ὑπόληψιν καὶ ἐπιάσεν ὀμιλίας μα-
ζῇ του.

— Ἐγὼ εἶμαι καρφίτσα, εἶπε. Τοῦ λόγου σου
εἶσαι διαμάντι;

— Μάλιστα, δηλαδὴ ἀπὸ τὴν ἰδίαν οἰκογέ-
νειαν. Καὶ ἐνόμιζαν καὶ τὰ δύο ὅτι ἕκαμαν γνω-
ριμίαν μετὰ σημαντικὸν ὑποκείμενον, καὶ ἤρχισαν
νὰ ὀμιλοῦν διὰ τὸν ἄλλον κόσμον, καὶ νὰ λέγουν
πόσον φαντασμένους καὶ ἐξιπασμένους εἶναι ὁ
δεῖνας καὶ ὁ τᾶδες.

— Ἐξῆς εἰς τὸ κουτί μιᾶς κυρίας, ἡ ὁ-
ποία ἦτο μαγεύουσα, ἔλεγεν ἡ σακκορράφα. Ἡ
κυρία αὕτη εἶχε πέντε δάκτυλα εἰς κάθε χερί.
Τὰ δάκτυλα αὐτὰ δὲν τὰ εἶχε παρὰ μόνον διὰ
νὰ με βάζῃ καὶ νὰ μ' ἐβγάξῃ ἀπὸ τὸ κουτί μου.
Ποτέ μου δὲν εἶδα δάκτυλα πλέον φαντασμένα!

— Ἦσαν ἀπὸ γένους; ἠρώτησε τὸ υαλί.

— Ὅχι βέβαια! ἀπεκρίθη ἡ σακκορράφα.

Ἀλλὰ σοὺ εἶχαν μίαν ὑπερηφάνειαν! Ἦσαν ἀπὸ
πέντε εἰς κάθε χερί, καὶ τὰ πέντε ἐνωμένα,
ἀλλὰ τὸ καθὲν διαφορετικὸν ἀναστήματος, καὶ
τὸ καθὲν μετὰ τὴν ἀνοήσιαν του. Τὸ πλέον κον-
τὸν καὶ χονδρὸν ἔστεικεν ὀλίγον παράμερα ἀπὸ
τὰ ἄλλα· εἶχε μόνον μίαν κλειδωσιν καὶ δὲν
ἠξέυρε νὰ διπλωθῇ παρὰ μίαν μόνον φορὰν, καὶ
ὅμως ἔλεγεν, ὅτι, ἂν λείψῃ ἀπὸ ἑνὸς ἀνδρᾶ, δὲν
ἀξίζει πλέον ὁ ἀνδρᾶς ἐκεῖνος διὰ τὸν πόλεμον.

Ὅταν ἐκομπορῆμονοῦσεν ὀμιλοῦσεν ἐλληνικά,
καὶ ἔλεγεν ὅτι ὀνομάζεται ἀντίχειρ. Τὸ κατο-
πινὸν δάκτυλον ἐχώνετο εἰς τὰ γλῦκα καὶ εἰς τὰ
ξυλά, ὠδηγοῦσε τὸ κονδύλι ὅταν ἔγραφεν, ἔδει-
χνε κάθε τι χωρὶς νὰ ἐντρέπεται, καὶ ἐκαυχάτο
ὅτι τὸ λέγουν δείκτην. Ἀλλὰ τὰ ἄλλα δάκτυ-
λα τὸν ὀνόμαζαν μετὰ τῶν *Μιχαήλ*, τὸ ὁ-
ποῖον σημαίνει ὅτι γλύφει ὅ,τι εὖρη, καὶ τὸ ἐ-
καταφρονοῦσαν ἐπειδὴ τὸ ἐξήλευαν. Τὸ τρίτον ἦτο
μακρὸ μακρὸ καὶ ὑπερηφανεύετο διὰ τὸ ἀνά-
στημά του. Τὸ τέταρτον ἐστολίζετο μετὰ μίαν
χρυσὴν ζώνην, τὸ δὲ τελευταῖον ἦτο μικρότε-
ρον ἀπὸ τὰ ἄλλα καὶ δὲν ἠξέυρε νὰ κάμῃ τί-
ποτε. Καὶ τὰ πέντε δὲ ἄλλο δὲν ἔκαμναν παρὰ
νὰ καυχῶνται διὰ τὰ προτερήματά των, τόσο,
ὥστε τὰ ἐσιχάθηκα καὶ τὰ πέντε, καὶ ἔφυγα,
καὶ εὐρίσκωμαι ἐδῶ ὅπου με βλέπετε.

Ἐκεῖ ἦλθεν ἕξαφνα νερόν εἰς τὸ αὐλάκι καὶ
ἐπλημμύρισε, καὶ τὸ ῥεῦμα ἐπῆρε τὸ υαλί.

— Πάγει καὶ αὐτὸ, εἶπεν ἡ σακκορράφα.
Ἀλλ' ἐγὼ δὲν σαλεύω ἀπ' ἐδῶ. Εἶμαι πολὺ λε-
πτὴ αὐτὸ δὲ εἶναι τὸ προτέρημά μου καὶ τὸ
καύχημά μου!

Καὶ ἐκάθητο ἐκεῖ ὑπερήφανα, καὶ ἐσυλλογίζετο τὰ μεγαλειότης.

— «Ὁ μὲν ἔλεγε κανεὶς ὅτι ἐγεννήθηκα ἀπὸ μίαν ἀκτῖνα τοῦ ἡλίου δὲν θά μ' ἐφαίνετο παρὰ ξένον. Εἶμαι τόσον λεπτή! Καί, μὰ τὴν ἀλήθειαν, νομίζω ὅτι αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου μὲ ἀναζητοῦν πάντοτε ἐδῶ κάτω. Εἶμαι τόσον λεπτή, ὥστε μήτε ἡ μητέρα μου δὲν ἤμπορεῖ νὰ μὲ διακρίνῃ.

Μίαν ἡμέραν δύο παιδιὰ τοῦ δρόμου ἦλθαν καὶ ἐσκάλιζαν εἰς τὸ αὐλάκι, ὅπου εὗρισκαν πότε καρφία, πότε κανὲν χάλκινον νόμισμα.

— «ὦχ! ἐφώναξε τὸ ἐν παιδί, διότι ἡ σακκορράφα τοῦ ἐκέντησε τὸ δάκτυλον. Νὰ μία σπασμένη βελόνη.

— Μὲ συμπάθειον, εἶπεν ἡ σακκορράφα. Εἶμαι καρφίτσα!

Ἀλλὰ δὲν τὴν ἤκουσαν τὰ παιδιὰ. Τῆς εἶχε πέσει τὸ βουλοκέρι, τὸ δὲ χρώμα τῆς εἶχε γείνει κατὰ μαυρον· ἀλλὰ ἐξηκολούθει νὰ ὑπερφανεύηται διὰ τὰ προτερήματά της.

— Νὰ ἐν αὐτὸν σπασμένον, ἐφώναξε τὸ ἄλλο παιδί. Ἄς τὴν βάλωμεν μέσα!

— Οἱ τοῖχοι κάτασπροι καὶ ἐγὼ μέσα μαύρη. Αὐτὸ μοῦ ἔρχεται, εἶπεν ἡ σακκορράφα. Θὰ φαντάζω καλὰ μέσα εἰς τὸ αὐτὸν!

Ἐκεῖ διὰ μιᾶς τὸ παιδί πατεῖ τὸ αὐτὸν, καὶ κρᾶν τὸ σπᾶνει!

— Ἀλλοῖμονον! ἐφώναξεν ἡ σακκορράφα. Τί ἦτο τοῦτο; Θὰ κακοπάθω!

Ἀλλὰ δὲν ἔπαθε τίποτε. Ἐπεσε μόνον ἀπὸ τὸ αὐτὸν καὶ ἐστρώθη κατὰ γῆς, καὶ ἔσως ἀκόμη εὗρίσκεται ἐκεῖ ὅπου εἶχε πέσει.¹

ANDERSEN.

ΕΞΗΓΗΣΙΣ ΤΩΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ

23. — Διατί τὸ ὕδωρ θερμαίνεται ταχύτερον ἐντὸς ἀγγείου μέλανος, βραδύτερον δὲ εἰς ἀγγεῖον λευκὸν καὶ στιλπνόν;

Διότι ἀγγεῖον μέλαν κεκαλυμμένον ἐξωτερικῶς δι' αἰθέλης ἀπορρόφῃ τελειότερον τὴν θερμότητα, ἀποδίδει δὲ ταύτην πολὺ εὐκόλως. Ἐνῶ ἐν ἀγγεῖον λευκὸν καὶ στιλπνὸν ἀντανάκλῃ μέρος τῆς θερμότητος, ἥτις διασπείρεται μὴ δυναμένη νὰ εἰσέλθῃ καὶ θερμάνῃ τὸ ὕδωρ.

24. — Διατί ὅταν φυσῶμεν ἐπὶ πεπυρακτωμένων ἀνθράκων, ἡ καύσις γίνεται δραστηριωτέρα;

Διότι διὰ τοῦ φυσασμοῦ ἀποστέλλομεν ἐπὶ τῶν ἀνθράκων περισσότερον ἀτμοσφαιρικὸν ἀέρα, καὶ ἐπομένως πλειότερον ὀξυγόνον, τὸ ὁποῖον εἶναι ἡ τροφή τοῦ πυρός.

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑ ΠΕΡΣΙΚΟΝ

Ἀνθρώπε! Μιμήθητι τὴν ὀρνιθα ἥτις, ἀφοῦ πείη, ἀνυψοῖ τὴν κεφαλὴν πρὸς οὐρανὸν διὰ νὰ ἐκφράσῃ τὴν εὐγνωμοσύνην της.

1. Μετάφρ. Δ. Βακίλλ.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* * Ἡ φιλοσοφία καὶ ἡ ἀνθρωπότης δὲν ἐξήντησαν ἀκόμη οὐδὲ πολλοστημόριον τῶν ἀπείρων ἀληθειῶν ὅσας ὁ χριστιανισμὸς κυφορεῖ ἀενάως· ἡ θρησκεία μας, τῆς ὁποίας εἶνε σύμβολον οἱ ἄρτοι δι' ὧν ἔτρεφεν ὁ Χριστὸς τὰ πλήθη, θέλει τρέφει τὰς γενεὰς μέχρι συντελείας τοῦ αἰῶνος. (Μ. Πενιέρης.)

* * Ὅσακις ἔχῃς ἀφορμὴν νὰ πράξῃς τι δίκαιον, ἀγαθόν, κοινωφελές, μὴ ἐρωτᾷς ὁποῖον ὀφελος προσγενήσεται σοι ἐξ αὐτοῦ ἢ τί θέλουσιν εἶπει οἱ ἄνθρωποι περὶ αὐτοῦ· ἀλλὰ ποίει τὸ καλόν, διότι ἐστὶ καλόν· ἔσο δὲ δίκαιος διὰ τὴν πρὸς τὸ δίκαιον ἀγάπην. (Zschokke.)

* * Ἀέγουν· δράξε τὴν τύχην ἀπὸ τῆς κόμης. Εἴσαι ὅμως καὶ ἐσβασίος ὅτι δὲν φορεῖ φενάκην;

* * Πᾶς λίθος δὲν γίνεται κρύσταλλον· ἀλλὰ πᾶν κρύσταλλον γίνεται τέφρα.

* * Πιστωταὶ τοῦ μέλλοντος πολλαπλασιάζομεν τὰ εἰς βάρος του συρόμενα συναλλάγματα, χωρὶς νὰ φροντίζωμεν ἂν θὰ τὰ τιμήσῃ εἰς τὴν λήξιν των.

* * Ὑπάρχει παραφροσύνη νοὸς καὶ παραφροσύνη χαρακτῆρος. Ἡ μὲν πρώτη θεραπεύεται, ἡ δευτέρα ὅμως εἶνε ἀνίατος.

* * Ἡ συκοφαντία εἶνε ὡς ὁ ἄνθραξ· ὅταν δὲν καίῃ, ρυπαίνει.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Τουρκικὸν λόγιον.

Οὐδέποτε ἔχει τις τόσῃν ἀνάγκην τοῦ πνεύματός του, εἰμὴ ὅταν ἔχῃ νὰ κάμῃ μὲ εὐήθη.

Φιλοσοφία τῆς γυναικός.

Ἴδου ἡ φιλοσοφία τῆς γυναικός: Ἐν ἡλικίᾳ 20 ἐτῶν «Ποῖον θὰ πάρω;» Ἐν ἡλικίᾳ 30 ἐτῶν «Ποῖος θὰ μὲ πάρῃ;» Δ.

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Ἐξαγωγή υελίνων πωμάτων τῶν φιαλῶν.

Πολλάκις τὸ πῶμα υελίνου φιάλης εἶναι τοσοῦτον στερεῶς ἐφηρμοσμένον ὥστε δὲν δύναμεθα νὰ ἐξάξωμεν αὐτὸ ἄνευ θραύσεως τῆς φιάλης. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει χρίομεν τὸ στόμιον τῆς φιάλης διὰ σταγόνος ἐλαίου καὶ ὀέτομεν τὴν φιάλην εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ πυρός. Ὅταν ἡ φιάλη θερμανθῇ τὸ ἔλαιον εἰσέρχεται λάθρα μεταξὺ τοῦ πώματος καὶ τῆς φιάλης. Τότε τύπτομεν ἐλαφρῶς τὸ πῶμα πρῶτον ἀπὸ τὸ ἐν καὶ εἶτα ἀπὸ τὸ ἕτερον μέρος διὰ μικροῦ τεμαχίου ξύλου, καὶ οὐδεμίαν πλέον εὗρισκομεν δυσκολίαν νὰ ἐξάξωμεν τὸ πῶμα· ἐν ἐναντίᾳ ὅμως περιπτώσει ἄρκει νὰ ἐπαναλάβωμεν ἅπαξ ἢ δις τὸ ἀνωτέρω πείραμα.

ΑΘΗΝΑΙ.—ΤΥΠΟΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ, ΟΔΟΣ ΠΑΤΗΣΙΩΝ, 4.